

İLBANK

**KAHRAMANMARAŞ
MERKEZ İÇMESUYU, KANALİZASYON VE YAĞMURSUYU
ŞEBEKESİ PROJESİ
(KISIM 4)**

**ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI
(ÇSYP)**

Ağustos 2025

İÇİNDEKİLER

Sayfa

İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar LİSTESİ	iii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
1. GİRİŞ	1
1.1. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planının (ÇSYP) Amacı.....	1
1.2. Yasal Çerçeve.....	2
2. ALT PROJE TANIMI VE FAALİYETLER	3
3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR	6
4. ÇEVRESEL VE SOSYAL DEĞERLENDİRME	9
4.1. Hava Kalitesi	9
4.2. Gürültü	10
4.3. Su Kaynakları ve Atıksu	10
4.4. Atık Yönetimi.....	10
4.5. Biyolojik Çevre	12
4.6. Kültürel Miras	12
4.7. İklim Değişikliği.....	13
4.8. Toplum Sağlığı ve Güvenliği.....	14
4.9. Trafik Yönetimi	15
4.10. İşgücü Yönetimi.....	15
4.11. Alt Proje Faaliyetlerinin İSG Riskleri ve Önlemleri	16
4.12. İşlerin Senkronizasyonu ve İş Programlaması	17
5. ÇSYP MATRİSİ: RİSK VE ETKİLER, AZALTMA, İZLEME	18
6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM	39
7. İZLEME VE RAPORLAMA	40
8. UYGULAMA TAKVİMİ VE BÜTÇE KAYNAKLARI	41
9. PAYDAŞ KATILIMI	43
10. EKLER	44
10.1. Ek-1: Tesadüfi Bulgular Prosedür Formu.....	45
10.2. Ek-2 - Tesadüfi Bulgu Prosedürü	51
10.3. Ek-3 - İletişim Bilgileri	52
10.4. Ek-4- Halkla İstişare Toplantısı Tutanağı.....	53
10.5. Ek-5- Şikayet Özetleri.....	69
10.6. Ek-6 - Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu İzin Kararı.....	71
10.7. Ek-7- Çevresel ve Sosyal Tarama Formu	74

TABLolar LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1: Roller ve Sorumluluklar	6
Tablo 2 Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı	18
Tablo 3 Önerilen Eğitim ve Kapasite Geliştirme Yaklaşımı	39
Tablo 4. ÇSYP Bütçe Kaynakları	41
Tablo 5 Uygulama Takvimi	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1 Kahramanmaraş'ın ve Projenin Konumu	3
Şekil 2 Projenin Konumu	3
Şekil 3 Önerilen Atıksu Şebekesi.....	4
Şekil 4 Önerilen İçme Suyu Şebekesi.....	4
Şekil 5 Önerilen Yağmursuyu Ağı.....	5
Şekil 6 Proje Alanı Yakınlarındaki Kültürel Miras Yerleri	13

KISALTMALAR

AİM	Asbest İçeren Malzeme
EA	Etki Alanı
AYKOME	Altyapı Koordinasyon Merkezi
CIMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSİR	Çevresel ve Sosyal İzleme Raporu
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standart
CDŞ/SCSİ/CT	Cinsiyete Dayalı Şiddet / Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz
ŞM	Şikayet Mekanizması
HDPE	Yüksek Yoğunluklu Polietilen
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
İLBANK	İller Bankası A.Ş.
İYP	İş gücü Yönetim Planı
KASKİ	Kahramanmaraş Su ve Atıksu İdaresi
ÇŞB / ÇŞBİD	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Mw	Moment Büyüklüğü
RG	Resmi Gazete
PID	Proje Tanımlama Belgesi
PUB	Proje Uygulama Birimi
KKD	Kişisel Koruyucu Ekipman
CSİ	Cinsel Sömürü ve İstismar
CT	Cinsel Taciz
TERRP	Türkiye Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UKOME	Ulaşım Koordinasyon Merkezi
AAT	Atıksu Arıtma Tesisi
DB	Dünya Bankası

1. GİRİŞ

İLBANK tarafından uygulanan bu alt proje, Dünya Bankası tarafından desteklenen Türkiye Deprem İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) ile deprem bölgesi ilan edilen Kahramanmaraş'ta temel belediye hizmetlerine erişimin yeniden sağlanmasını amaçlamaktadır.

Şubat 2023'te meydana gelen depremlerin ardından Dünya Bankası'nın (DB) Türkiye Hükümeti'ne (TH) verdiği daha geniş kapsamlı desteğin bir parçası olan Türkiye Deprem İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP), iyileştirme ve yeniden imar çabalarını desteklemek için ihtiyaç duyulan büyük finansmanın bir kısmını sağlayacaktır.

Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi- Kısım 4 TERRP kapsamında finanse edilecek ve İLBANK tarafından uygulanacaktır. Bu projenin amacı şehrin acil ihtiyaçlarının giderilmesidir.

Bu alt projeye ilişkin bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Kahramanmaraş Merkez'deki altyapı hizmetlerinin restorasyonuna ilişkin önerilen Proje faaliyetlerinin potansiyel çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini belirlemek ve bu riskleri ve etkileri yönetmek için uygun hafifletici önlemler önermek amacıyla hazırlanmıştır.

İçmesuyu, kanalizasyon ve yağmur suyu şebekesi inşaat işleri için çevresel ve sosyal risklerin geçici ve sahaya özgü olması beklenmektedir. Bu çevresel riskler, iyi inşaat uygulama kılavuzları ve ilgili azaltma önlemleri uygulanarak azaltılabilir.

Bu planın ilerleyen bölümlerinde proje sahası tanımlanmakta, projenin geliştirilmesi için bağlayıcı yönetmelik belirlenmekte, çevresel ve sosyal riskler tanımlanmakta ve projenin inşaat ve işletme aşamasında alınması gereken etki azaltıcı önlemler belirlenmektedir.

1.1. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planının (ÇSYP) Amacı

TERRP, Dünya Bankası'nın 2018 Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (ÇSÇ) kapsamında uygulanmaktadır. TERRP için hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ), İşgücü Yönetim Prosedürleri (İYP), Yeniden Yerleşim Çerçevesi (YYÇ) ve Paydaş Katılım Planı (PKP) <https://www.ILBANK.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197> adresinde yer almaktadır.

TERRP'nin ÇSYÇ'si ve Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimine ilişkin Çevresel ve Sosyal Standart ÇSS1 uyarınca, bir Çevresel ve Sosyal Tarama çalışması yapılmış ve Projenin Ç&S risk sınıflandırması "Orta" olarak belirlenmiştir. Buna göre, bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Proje için (i) olumsuz çevresel ve sosyal etkileri ortadan kaldırmak veya dengelemek veya kabul edilebilir seviyelere indirmek için Projenin uygulanması ve işletilmesi sırasında alınacak önlemleri ve (ii) bu önlemleri uygulamak için gereken eylemleri detaylandırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu ÇSYP, Proje için hazırlanan ve <https://www.ILBANK.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197> adresinde bulunan Paydaş Katılım Planı (PKP) ile birlikte okunmalıdır.

1.2. Yasal Çerçeve

Proje, Dünya Bankası'nın 2016 ÇSÇ'sinin Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS'ler), Dünya Bankası Grubu (DBG) Genel Çevre Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Kılavuzları, iyi uluslararası endüstri uygulamaları (İUEU) ve Türkiye'de yürürlükte olan ulusal mevzuata uygun olarak uygulanacaktır. Gerekliliklerin farklı olduğu durumlarda, Proje şartnamesinde daha katı olan kurallar uygulanacaktır.

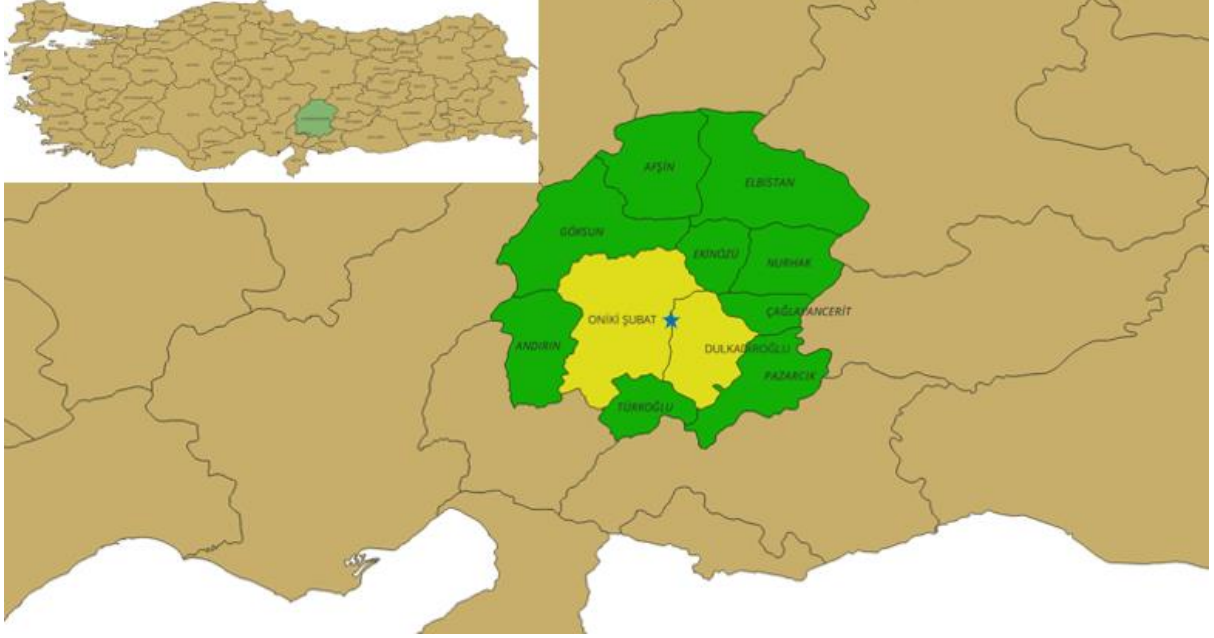
Ulusal çevresel etki değerlendirmesi (ÇED), 11 Ağustos 1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve daha sonra 29 Mayıs 2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de revize edilen 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Çevresel Etki Yönetmeliği'ne göre yürütülmektedir ve Türkiye'deki çevre mevzuatının temel yasal çerçevesini oluşturmaktadır ve büyük ölçüde AB ÇED Direktifi ile uyumludur. Bu kanun çok sayıda yönetmelikle desteklenmektedir. Proje, 29 Temmuz 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan en son Türkiye ÇED Yönetmeliği uyarınca değerlendirilmiş ve kanalizasyon, yağmursuyu ve içmesuyu boru hattı inşaat işlerinin yönetmeliğin hem Ek-I hem de Ek-II'sinde yer almaması nedeniyle projenin ÇED yönetmeliği kapsamı dışında olduğu belirlenmiştir.

Dünya Bankası çevresel ve sosyal standartları projenin tüm aşamalarında, özellikle de Projenin ÇSYÇ'sinde (ÇSYÇ için lütfen aşağıdaki bağlantıyı takip edin) açıklandığı üzere etki azaltma sürecinde takip edilecek ve uygulanacaktır.

<https://www.ILBANK.gov.tr/uidb/turkiye-earthquake-recovery-and-reconstruction-project/accordion/197>

2. ALT PROJE TANIMI VE FAALİYETLER

Proje Kahramanmaraş İli Onikişubat ve Dulkadiroğlu İlçelerinde uygulanacaktır. Projenin konumu Şekil 1’de gösterilmiştir

Şekil 1 Kahramanmaraş'ın ve Projenin Konumu

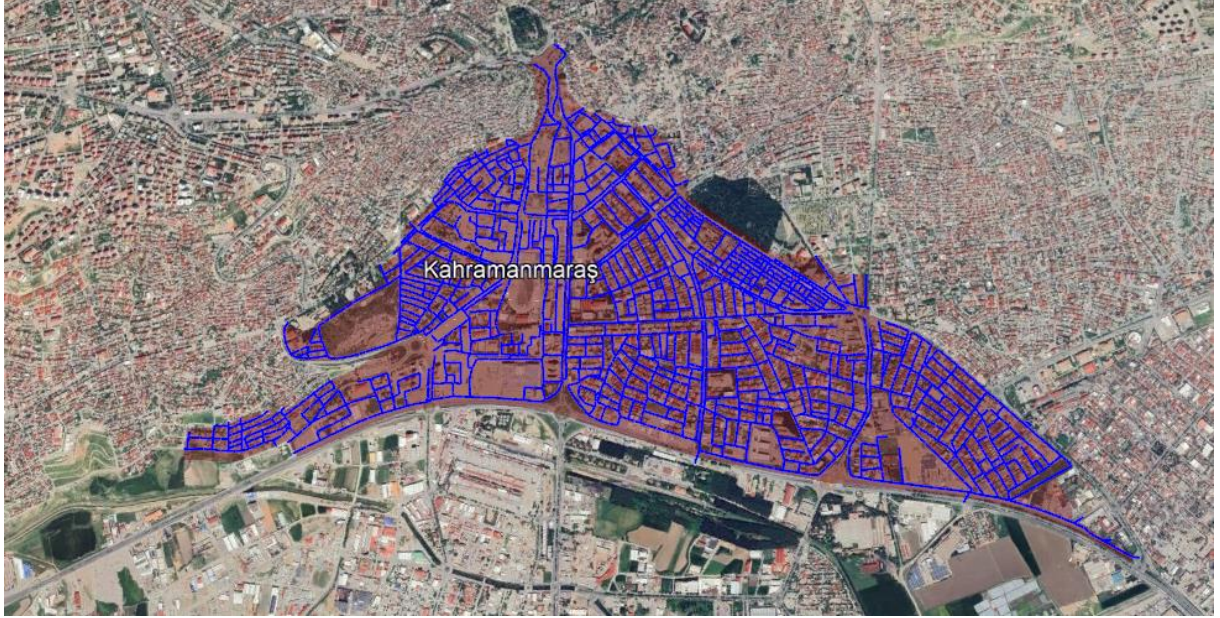
"Kahramanmaraş merkez içmesuyu, kanalizasyon ve yağmursuyu şebekesi projesi- Kısım 4 "in Onikişubat ve Dulkadiroğlu ilçelerindeki proje özel konumu Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2 Projenin Konumu

Alt proje kapsamında, çapları 200 mm - 1000 mm arasında değişen beton borularla yaklaşık 121 km kanalizasyon hattı, çapları 300 mm - 1600 mm arasında değişen beton/betonarme/koruge borularla ve çok boyutlu menfezler yaklaşık 13 km yağmursuyu hattı, 90 mm 400 mm arasında değişen borularla yaklaşık 115 km içme suyu şebekesi inşa edilmesi ve 1 adet su deposunun rehabilitasyonunun yapılması planlanmaktadır.

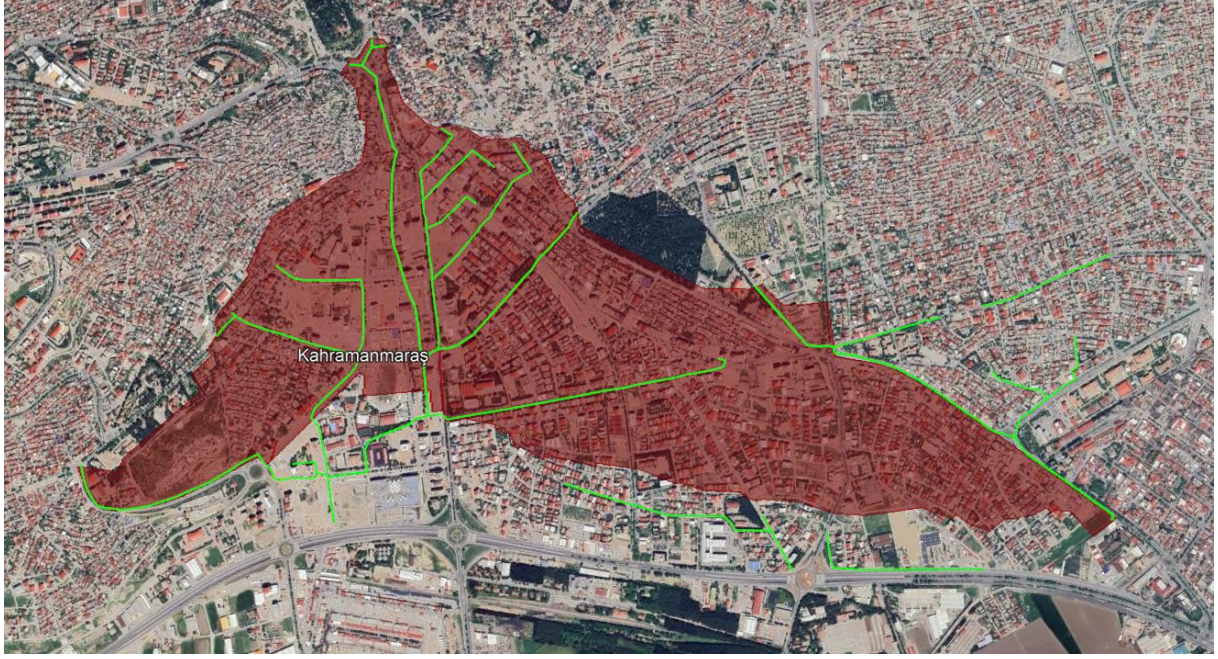
Projedeki şebekeler aşağıdaki Şekil 3, Şekil 4 ve Şekil 5'te verilmiştir.

Şekil 3 Önerilen Atıksu Şebekesi

Şekil 4 Önerilen İçme Suyu Şebekesi

Şekil 5 Önerilen Yağmursuyu Ağı

3. ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Yüklenici, Kontrollük Müşaviri, KASKİ ve İLBANK'ın alt proje hazırlık, inşaat ve işletme aşamalarındaki görev ve sorumlulukları Tablo 3'te tanımlanmıştır. Bu rol ve sorumluluklar Kahramanmaraş merkezi içme suyu, kanalizasyon ve yağmursuyu şebekesi - Kısım 4 için tanımlanmıştır. Burada belirtilen roller, çevresel ve sosyal sorumluluklar, inşaat faaliyetleri, raporlama ve paydaş katılımı vb. konularda kurumların ve şirketlerin görevlerini belirlemek ve bu sorumluluklara uymak amacıyla tanımlanmıştır.

Tablo 1: Roller ve Sorumluluklar

Roller	Sorumluluklar
İnşaat Müteahhidi	- Yüklenici, bu ÇSYP'de belirtilen sorumluluklarına bağlı kalacaktır. - Yüklenici, İSG Planı gibi alt yönetim planlarını ve prosedürlerini hazırlayacak ve inşaat işlerinden önce İLBANK'ın PUB'una ve denetim danışmanına sunacaktır. - Yüklenici, ulusal yönetmeliklere ve DB'nin ÇSS'lerine uyum için bu ÇSYP kapsamındaki görev ve sorumluluklarının farkında olmasını sağlayacaktır. - İnşaat yüklenicisi, ÇSYP ve ÇYP'nin uygulanması konusunda işçilere talimat vermek ve tavsiyelerde bulunmak üzere tam zamanlı bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) uzmanı, tam zamanlı bir çevre uzmanı ve tam zamanlı bir sosyal uzman istihdam edecektir. Yüklenicinin, uzuv kaybı, ölüm veya 3 günden fazla hastanede kalmayı gerektiren herhangi bir vaka gibi ciddi bir sağlık olayı durumunda, ESIRT yönergelerine uygun olarak, 24 saat içinde Denetim Danışmanı/PMC (uygun olduğu şekilde) aracılığıyla doğrudan İLBANK'a rapor vermesi gerekmektedir. - İnşaat aşamasında yüklenici, çevresel ve sosyal farkındalığı artırmak için DB'nin ÇSS'lerine ve ulusal yönetmeliklere uygun olarak çalışanlarını çevresel ve sosyal konularda (İSG dahil) eğitmelidir. - Yüklenici, alt proje sırasında karşılaşılan herhangi bir sorunu çözmek ve işleyişini sağlamak için bir şikayet mekanizması oluşturacaktır. Şikayet Mekanizmasının erişilebilir, işlevsel ve iyi yönetilebilir olması sağlanmalıdır. - Yüklenici, adil çalışma koşulları ve ayrımcılık yapmama da dahil olmak üzere çalışma standartları oluşturmalı ve Kahramanmaraş'ın yerel halkının kültürüne aykırı davranışları önlemek için önlemler almalıdır. - Yüklenici işgücü akışını yönetecek ve mümkün olduğunca yerel işçileri istihdam edecektir. - Kusurların sorumluluk süresi boyunca, inşaat yüklenicisi, geçici kabulden itibaren yasal düzenlemelere uygun olarak yeni inşa edilen tesislerin her türlü onarımından sorumlu olacaktır. Yüklenici, sorumluluk süresi içinde, işletme için Çevresel ve Sosyal Yönetim Planında belirtilen önlemleri uygulamalıdır. - Yüklenici, projenin ilerleyişini ve ÇSYP'ye uygunluğunu göstermek için aylık ve üç aylık olarak Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları hazırlayacak ve denetim danışmanına sunacaktır.
KASKİ Proje Ekibi	- KASKİ, projenin yürütülmesini kolaylaştırmak için İLBANK'ın PUB'si ile yakın koordinasyon içinde olacaktır. - KASKİ, İLBANK tarafından makul olarak talep edildiği şekilde teknik ve idari destek sağlayacak ve alt proje faaliyetlerine katkıda bulunacaktır. - KASKİ, İLBANK PUB tarafından kurulan Proje Şikayet Mekanizmasını destekleyecek ve Proje ile ilgili her türlü kamu endişesini gidermek için etkin bir şekilde çalışmasını destekleyecektir.

Roller	Sorumluluklar
	- KASKİ Proje Ekibi, sözleşmenin uygulanmasındaki ilerlemenin yanı sıra sözleşme değişikliği ve sözleşmenin tamamlanması ile ilgili olarak İLBANK PUB ile periyodik toplantılara katılacaktır. - Alt Projenin KASKİ'ye devredildiği tarihte, KASKİ Alt Proje varlıklarının işletilmesi ve bakımından sorumlu olacak ve Alt Proje ile bağlantılı olarak ortaya çıkan her türlü yükümlülük için yasal sorumluluk üstlenecektir. - KASKİ Proje Ekibi, personelinin proje yönetimi, çevresel ve sosyal yönetim (ÇSYP) gereklilikleri, şikayet mekanizmasının işletilmesi vb. dahil ile ilgili bilgi ve becerilerini artırmak için İLBANK PUB tarafından sağlanan kapasite geliştirme ve eğitim programlarına katılacaktır. - KASKİ, kendi yetkisi altındaki proje faaliyetlerini izlemek ve ilerleme, uygunluk ve karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak İLBANK'a rapor vermekle yükümlüdür. - KASKİ, Proje kapsamında ihtiyaç duyulması halinde İşlerin yürütülmesi için gerekli UKOME kararları ve diğer izinlerden sorumludur. - KSS sırasında KASKİ, tespit edilen veya bildirilen kusurlar ve sorunlar hakkında İLBANK PUB'u bilgilendirecektir. - KASKİ, İLBANK PUB tarafından devredildikten sonra tüm alt proje varlıklarını yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uygun olarak alt projenin ömrü boyunca çalışır durumda tutacak ve uygun şekilde kullanacaktır. - KASKİ, yeniden inşa edilen ve/veya rehabilite edilen tesisleri teknik, çevresel ve sosyal standartlara uygun olarak işletecek ve bakımını yapacaktır. - Alt proje inşaat faaliyetleri sırasında ortaya çıkan tesadüfi buluntularla ilgili tüm yazışmalardan KASKİ sorumlu olacaktır.
Konrollük Müşaviri	- Denetim Danışmanı, proje kapsamında kontrolör olarak görev yapacak ve sözleşme paketlerinin hem çevresel ve sosyal hem de idari olmak üzere teknik ilerlemesini ve önlemlerin uygulanmasını kontrol edecektir. - Konrollük Danışmanı, proje faaliyetlerini izlemek ve denetlemek için günlük olarak sahada bulunacaktır. - Denetim Danışmanı, alt projelerin ilerleyişi ve belirlenen Ç&S standartlarına uygunluğu hakkında düzenli raporlama yapmakla görevlendirilmiştir. Bu, verilerin toplanmasını, bulguların belgelenmesini ve bu raporların sunulmasının koordine edilmesini içerir. - Saha inceleme bulgularını birleştirir ve yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından sunulan raporları gözden geçirir. Gerekli raporları birleştirip inceledikten sonra, Denetim Danışmanı bunları PUB'ye sunar. - Üç Aylık Çevresel, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik (ÇSSG) İzleme Raporları hazırlarlar. Bu raporlar, İLBANK PUB tarafından nihai hale getirilmeden ve Dünya Bankası'na sunulmadan önce yerel PMC tarafından gözden geçirilir. - Kontrol Müşaviri, tüm inşaat ve işletme faaliyetlerinin projenin çevresel ve sosyal standartlarına uygun olmasını sağlar ve uygunlukla ilgili ortaya çıkan sorunları ele alır. - Saha denetimleri sırasında ve raporlar dahilinde gözlemlenen herhangi bir uygunsuzluk durumunda uygunsuzluk formlarının hazırlanması Kontrol Müşavirinin sorumluluğundadır. - Saha Sorumlusu, can kaybı veya uzuv kaybı veya 3 gün veya daha fazla hastane bakımı gerektiren ciddi bir olayla ilgili olarak İLBANK'ı 24 saat içinde bilgilendirecektir.

Roller	Sorumluluklar
İLBANK Genel Müdürlüğü	- İLBANK, projenin yönetimi ve uygulanmasından sorumlu olacak olan Uluslararası İlişkiler Departmanı altında PUB olarak görev yapacaktır. - İLBANK, alt projelerin tüm uygulama sürecini denetleyecek ve tüm proje faaliyetlerinin Dünya Bankası'nın çevresel ve sosyal standartlarına uygun olmasını sağlayacaktır. - İLBANK, projenin Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planına (ÇSTP) uygunluğunu izleyecek ve projenin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) ve İLBANK'ın diğer ilgili belgelerine uygun olarak uygulanmasını sağlayacaktır. - İLBANK, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), İşgücü Yönetim Planı (İYP) ve Paydaş Katılım Planı (PKP) gibi gerekli çevresel ve sosyal belgeleri hazırlayacaktır. - İLBANK, proje için bir Şikayet Mekanizmasının kurulmasını ve projenin yaşam döngüsü boyunca etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır. - İLBANK, çevresel ve sosyal performans da dahil olmak üzere alt projenin tatmin edici bir şekilde uygulanmasından sorumludur. - İLBANK, inşaat yüklenicisinin, KASKİ Proje Ekibinin ve Kontrollük Müşavirinin ÇSG uyumluluğu ile ilgili performanslarını izleyecektir. - İLBANK, inşaat aşamasında yüklenicilerin üç aylık raporlarını inceleyecektir. İLBANK, projenin ÇSG performansı hakkında düzenli altı aylık izleme raporları sunarak Dünya Bankası'nı bilgilendirecektir. - İLBANK, alt projenin uygulanmasına ilişkin çevresel, sosyal ve teknik konular hakkında KASKİ ile irtibat halinde olacak ve KASKİ'nin sürece katılmasını ve projeyi sahiplenmesini sağlayacaktır. - Yüklenicinin çalışmalarıyla ilgili herhangi bir çevresel ve sosyal uygunsuzluk olması durumunda, İLBANK PUB 'Yükleniciye' bu uygunsuzlukları düzeltmesi talimatını verecektir. Yüklenicilerin önlemlerinin yeterliliği İLBANK PUB tarafından değerlendirilecektir. - İLBANK PUB, bu tür olayların Dünya Bankası'na (DB) bildirilmesinden sorumlu olacaktır.

4. ÇEVRESEL VE SOSYAL DEĞERLENDİRME

Daha önce de belirtildiği gibi, proje Dünya Bankası ÇSÇ kapsamında yapılan Risk Taramasına göre Orta Riskli olarak kategorize edilmiştir.

DB ÇSS'lerine göre, "projenin özellikle tanımlanmış fiziksel unsurlar, etkiler yaratması muhtemel konular ve tesisler içermesi durumunda, çevresel ve sosyal riskler ve etkiler projenin etki alanı (EA) bağlamında tanımlanacaktır". Dolayısıyla, projenin etki alanı, projeden, faaliyetlerinden ve doğrudan sahip olunan, işletilen veya yönetilen (yükleniciler de dahil olmak üzere) tesislerden etkilenmesi muhtemel kentsel alanlardan oluşmaktadır. Projenin etki alanı aşağıdaki çevresel ve sosyal unsurlardan oluşmaktadır: Proje sahası ve proje erişim yolları. Sonuç olarak, hem Onikişubat hem de Dulkadiroğlu ilçelerinin bazı kısımları projeden etkilenecektir. İnşaatın yapılacağı mahalleler; Onikişubat İlçesine bağlı Barbaros, Gayberli, Şazibey, Hacı Bayram Veli, Hayrullah, Dumlupınar Mahalleleri ve Dulkadiroğlu İlçesine bağlı İsmet Paşa, Yeni Şehir, Egemenlik, Bahçelievler, Menderes, Mehmet Akif Mahalleleridir.

Projenin inşaat ve işletme aşamalarında, proje faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel ve sosyal etkiler ortaya çıkabilir. Projenin inşaat aşamasındaki potansiyel etkileri genellikle kısa vadeli ve düşük ila orta büyüklükte olacak ve lokal olarak önemli olacaktır. Bu etkiler çoğunlukla trafik, gürültü, titreşim, hava kalitesi, toprak bozulması ve kirlenmesi, atık yönetimi, toplum sağlığı ve güvenliği ile iş ve çalışma koşulları (iş sağlığı ve güvenliği dahil) ile ilgili olacaktır. Her bir etkinin değerlendirilmesi bu bölümde verilmiştir.

4.1. Hava Kalitesi

İnşaat Aşaması

Bu projenin inşaat aşamasında hava kalitesi üzerindeki başlıca etkiler malzeme taşıma, araç hareketi, kazı ve dolgu, sıkıştırma işleri ve ağır inşaat makinelerinden (kamyonlar, ekskavatörler, vb.) kaynaklanan emisyonlarla ilgili olacaktır.

Hava kirliliği temel olarak toz emisyonları ve egzoz emisyonlarının yanı sıra Sera Gazı (GHG) emisyonlarından kaynaklanacaktır. Proje alanının konumu dikkate alındığında, hassas alıcıların etkilenmesi beklenmemektedir. Projenin inşaat aşamasında, hava kalitesi üzerindeki etkiler esas olarak toz, egzoz ve sera gazı emisyonlarından kaynaklanacaktır:

- İnşaat işleri için gerçekleştirilen saha hazırlığı, kazı, dolgu ve sıkıştırma çalışmaları sırasında toz emisyonu.
- Çeşitli inşaat malzemelerinin proje sahasına taşınması için araç hareketinden kaynaklanan toz emisyonu.
- İnşaat faaliyetlerinde kullanılan araçlardan kaynaklanan egzoz emisyonları.
- Küçük miktarlarda araç ve makinelerden kaynaklanan sera gazı emisyonları.

Sahada sınırlı sayıda ekipman ve makine çalışacağından, bu hava kalitesi etkileri alan ve kısa vadeli olarak sınırlı olacaktır. Ayrıca, şebeke kadastral yolları takip edecek ve inşaat kademeli olarak gerçekleştirilecektir.

Alt projenin EA'daki çevresel etkileri ayak izi ile sınırlıdır ve bu etkiler inşaat aşamasında sınırlı bir süre için etkilidir. Hava kalitesi ile ilgili şikayetler olması durumunda, etki alanı için hava kalitesi ölçümleri yapılacaktır.

İşletme Aşaması

Alt projenin işletme aşamasında, lokal ve kısa süreli olacak onarım ve bakım faaliyetleri dışında hava kalitesi üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek herhangi bir faaliyet beklenmemektedir.

4.2. Gürültü

İnşaat Aşaması

Alt projenin inşaat faaliyetleri sırasında çalışacak araç, makine ve ekipmanlardan gürültü oluşacaktır. İnşaat sırasında kullanılan ekipman ve makineler düzenli aralıklarla izlenecek ve bakımları yapılacaktır. Gürültü ile ilgili şikayetler olması durumunda, etki alanı için gürültü ölçümleri yapılacaktır.

İşletme Aşaması

Alt projenin işletme aşamasında, lokal ve kısa süreli olacak onarım ve bakım faaliyetleri dışında gürültü kaynağı olarak değerlendirilebilecek herhangi bir faaliyet beklenmemektedir.

4.3. Su Kaynakları ve Atıksu

İnşaat Aşaması

İnşaat aşamasında, çalışanların ihtiyaçlarını karşılamak ve toz emisyonlarını önlemek için su temini gerekecektir. Çalışanların içme suyu ihtiyaçları şişelenmiş su ile karşılanacak, evsel su ihtiyaçları ise kamp alanına bağlı olarak mevcut şebeke veya tanker kamyonu ile sağlanacaktır. Personelden kaynaklanan atık sular, varsa mevcut kanalizasyon şebekesi aracılığıyla toplanacak veya sızdırmaz bir fosseptikte biriktirilecektir. Toz bastırma ve yıkama suyu için kullanılacak su, proje alanına kamyonla getirilecektir. Projeye sağlanacak suyun kalitesi Dünya Bankası'nın ÇSS'lerine ve İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğe uygun olacaktır. İnşaat sırasında yüzeysel akış, kazı çukurlarını dolduran çamurlu su vb. nedeniyle kısa vadeli küçük olumsuz etkiler meydana gelecektir. İnşaat faaliyetleri ayrıca depolama, aktarma veya ekipmanlarda kullanım sırasında yağlayıcılar, hidrolik sıvılar veya yakıtlar gibi petrol bazlı ürünlerin salınması potansiyelini de beraberinde getirebilir. Herhangi bir dökülme riski için sahada dökülme kitleri bulundurulacak ve yağın değiştirildiği varillerin altına sızdırmaz tavalar yerleştirilecektir. Proje alanının yakınında benzin istasyonları bulunduğundan herhangi bir yakıt deposu olması beklenmemektedir.

İşletme Aşaması

İşletme aşamasında günlük su kullanımı ile ilgili bir proje olmadığından, işletme aşamasında su kaynakları üzerinde herhangi bir etki ve atık su oluşumu olmayacaktır.

4.4. Atık Yönetimi

İnşaat Aşaması

Projenin inşaat aşamasında kazı, boru döşeme, ünite ve ekipmanların satın alınması, taşınması ve montajı gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetler kapsamında oluşması beklenen katı atık türleri; evsel atıklar, sistem ekipmanlarının ambalaj atıkları (örn. ahşap, karton, plastik vb.), tehlikeli atıklar, özel atıklar, hafriyat ve inşaat atıklarıdır (örn. plastik talaşı, hurda metal, ahşap, beton atıkları vb.)

Evsel Katı Atık: Evsel katı atıklar alt projenin inşaat aşamasında çalışacak personelden kaynaklanacaktır. Üretilen evsel katı atıklar çoğunlukla organik atıklardan oluşacaktır.

Üretilen evsel katı atıklar mevcut çöp konteynerlerinde depolanacak ve ilçe belediyesi tarafından çöp kamyonları aracılığıyla toplanacaktır. Toplanan atıklar lisanslı katı atık düzenli depolama sahalarına teslim edilecektir.

Ambalaj Atıkları: Plastik, metal, cam, kağıt ve karton, kompozit ve benzeri malzemelerden oluşan ambalaj atıkları diğer atıklardan ayrı olarak toplanmalı ve ÇŞB tarafından lisanslandırılmış Ambalaj Atığı Toplama, Ayırma ve Geri Kazanım Tesislerine verilmelidir.

Hafriyat ve İnşaat Atıkları: Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği uyarınca, hafriyat toprağı ve inşaat atığı üreticileri, oluşan hafriyat toprağı ve inşaat atıklarının gerekli izinlere sahip depolama alanlarına, gerekli taşıma izinlerine sahip taşıma araçları ile taşınmasından sorumludur.

Alt projenin inşaat aşamasında ortaya çıkan hafriyat toprağı ve inşaat atıkları Kahramanmaraş Belediyesine ait izinli düzenli depolama sahasına aktarılacaktır

Tehlikeli Atık: Alt projenin inşaat aşamasında, yağlayıcılar, hidrolik sıvılar veya yakıtlar gibi petrol bazlı ürünler, depolama, nakliye veya ekipmanda kullanım sırasında çevreye salınma potansiyeline neden olabilir. Ayrıca, kontamine / yağlı kumaşlar, bezler ve filtreler, kontamine ambalaj malzemeleri, toner kartuşları, boya kalıntıları, floresan tüpler, temizlik bezleri ve filtreleri, tehlikeli yalıtım malzemeleri ve basınçlı tüpler de oluşması muhtemel diğer tehlikeli atıklardır.

İnşaat aşamasında ortaya çıkması muhtemel tehlikeli atıklar, inşaat sahasında belirli kaplarda/konteynerlerde ayrı ayrı toplanacak ve beton zemin üzerine kurulan ve drenaj kanalına bağlanan belirli bir alanda depolanarak zemine veya diğer su kütlelerine ulaşması engellenecektir. Atık konteynerlerini yağmur suyuna maruz kalmaktan korumak için tehlikeli atık depolama alanına bir çatı veya üst örtü sağlanacak, böylece dökülmeler, sızıntılar ve çevre kirliliği önlenirken çalışanların güvenliği de korunacaktır. Ayrıca, partikül madde, toz veya kirleticilerin dağılmasını önlemek için depolama alanı tasarlanırken hakim rüzgar yönleri dikkate alınacak ve böylece çalışanlar ve çevre için sağlık riskleri azaltılacaktır. Üretilen atıklar, türlerine göre belirlenen kriterler doğrultusunda kaynağında geçici olarak depolanmalıdır. Geçici olarak depolanan atıklar "tehlikeli veya tehlikesiz atık" ibaresinin yanı sıra atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi ile etiketlenecektir.

Atıklar ayrı atık kodları ile lisanslı bertaraf/geri dönüşüm tesislerine teslim edilecektir. Tehlikeli atıklar "Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ" kapsamında lisanslı araçlar ile taşınacaktır.

Atık Piller ve Akümülatörler: Atık piller, atık pil bidonlarında ayrı ayrı toplanacaktır. Toplanan atık piller lisanslı tesiste bertaraf edilmek üzere Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği'ne (TAP) (yetkili atık pil toplayıcısı) teslim edilecektir.

Bu atıklar, Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği usul ve esaslarına uygun olarak ele alınacaktır. Bu atıklar uygun şekilde işlenmediği takdirde insan sağlığı ve çevre üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir.

Tıbbi Atık: İnşaat aşamasında, ilk yardım müdahalelerinden tıbbi atık oluşacaktır. Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre, belirli konteynerlerde ve alanlarda depolanan tıbbi atıklar lisanslı araçlar tarafından toplanacak ve lisanslı bertaraf şirketlerine teslim edilecektir.

İnşaat aşamasında ortaya çıkacak tıbbi atıkların ilk yardım faaliyetleri nedeniyle çok küçük miktarlarda olması beklenmektedir. Tıbbi atık oluşumunun eser miktarda olması beklenirken, uygun şekilde ele alınmadıkları takdirde bulaşıcı hastalıklara yakalanma gibi önemli etkilere yol açabilirler.

İşletme Aşaması

Bakım ve onarım faaliyetleri, uygun şekilde bertaraf edilmesi gereken atık malzemeler üretebilir. Bakım ve onarım faaliyetleri sırasında ortaya çıkan atıklar, türlerine ve yeniden kullanım veya geri dönüşüm potansiyellerine göre farklı kategorilere ayrılmalıdır. Bu, tehlikeli atıklar, geri dönüştürülebilir atıklar ve geri dönüştürülemeyen atıklar gibi kategorileri içerebilir. Her atık kategorisi ulusal yönetmeliklere göre uygun şekilde bertaraf edilmelidir.

4.5. Biyolojik Çevre

İnşaat Aşaması

Projenin inşaat aşamasında, biyolojik çevre ve doğal varlıklar üzerinde bazı doğrudan veya dolaylı etkilerin meydana gelmesi beklenmektedir. Habitat ve biyolojik çeşitlilik kaybı proje alanında bir endişe kaynağı olabilir. Ancak, proje alanı halihazırda kentsel alan içerisindedir ve proje alanında doğal alan bulunmamaktadır. Bu nedenle, biyolojik çevre üzerindeki etki ihmal edilebilir düzeydedir.

İşletme Aşaması

Projenin işletme aşamasında biyolojik çevre üzerinde herhangi bir etki beklenmemektedir.

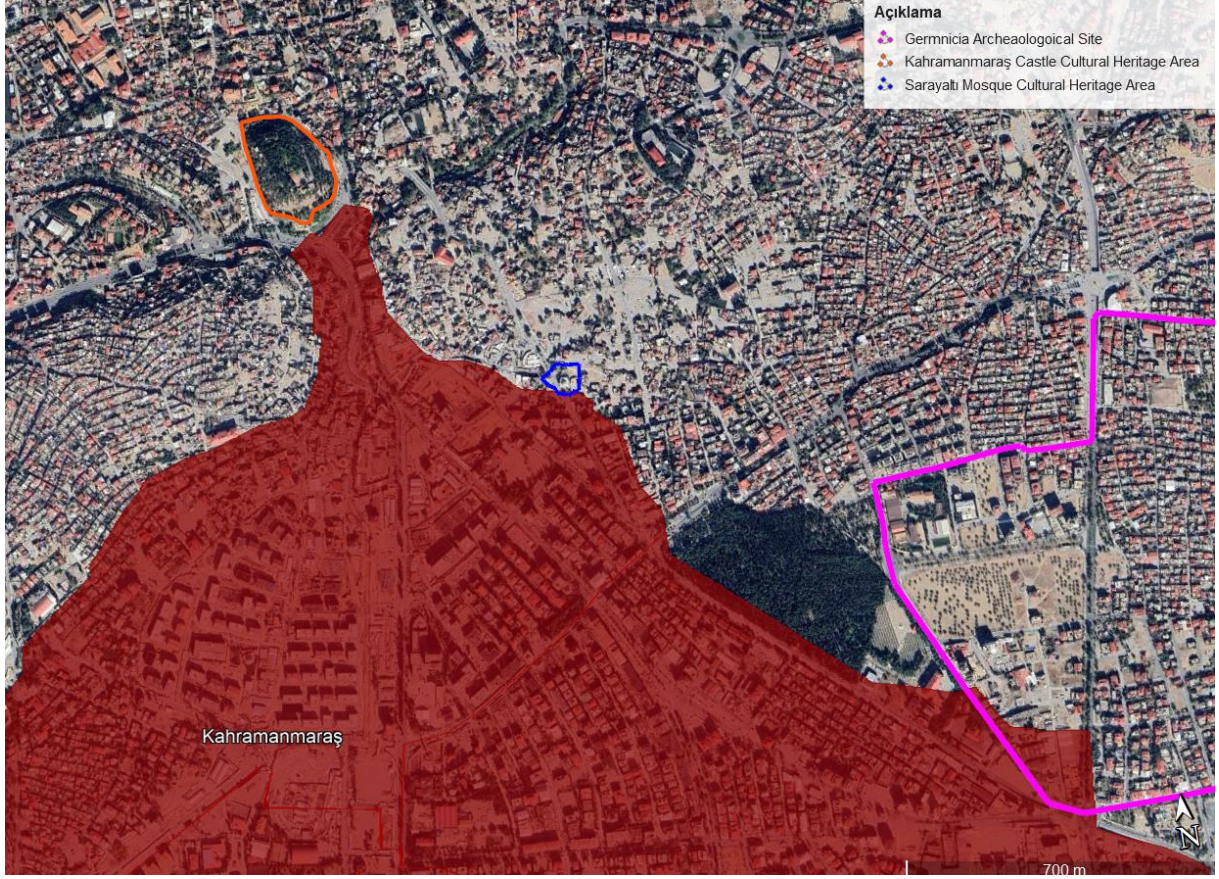
4.6. Kültürel Miras

İnşaat Aşaması

Proje alanında Dulkadiroğlu İlçesi, İsa Divanlı Mahallesi, 1724 ada, 32 parselde yer alan Sarayaltı Camii isimli kültürel miras alanı bulunmaktadır. Cami 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. İkinci olarak, Dulkadiroğlu İlçesi, Ekmekçi Mahallesi, 1684 ada, 39 parselde bulunan Kahramanmaraş Kalesi proje alanına çok yakındır. Kale de 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. Son olarak, 1., 2. ve 3. derece arkeolojik sit alanlarını içeren Germancia Antik Kenti de proje alanı üzerinde yer almaktadır. Antik Kent, Dulkadiroğlu İlçesi Şeyhadil, Namık Kemal, Bağlarbaşı ve Kanuni Mahalleleri üzerinde yer almaktadır.

Kültürel miras alanlarında proje uygulanması için Kültür ve Turizm Bakanlığı'na başvurular yapılmış ve bakanlıktan izinler alınmıştır. İlgili kurul kararları Ek 6'da verilmiştir. Cami ve Kale koruma alanlarındaki çalışmalar Koruma Uygulama ve Denetim Büroları (KUDEB) gözetiminde gerçekleştirilecektir. Germancia Antik Kenti'ndeki çalışmalar Müze tarafından belirlenen metodolojiye uygun olarak ve Müze gözetiminde gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, projenin uygulanmasından sonra ilgili projeler Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na sunulacaktır. Kültürel miras alanının konumu aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Şekil 6 Proje Alanı Yakınlarındaki Kültürel Miras Yerleri

Proje mevcut yollar üzerinde gerçekleştirilecektir ve proje güzergahında başka bir koruma alanı bulunmamaktadır. Ancak, fiziksel kültürel kaynakların doğası gereği, gömülü varlıklar (örneğin, mezarlar veya höyükler) mevcut durum çalışmaları sırasında tespit edilemeyebilir. Temel sorun iki yönlüdür: (i) inşaat sırasında “tesadüfi buluntuların” tespit edilmesi ve (ii) projenin bilinen kültürel değerler üzerindeki potansiyel etkisi. Proje alanı yakınında somut bir kültürel miras varlığı bulunmadığından, mevcut kültürel varlıklar üzerinde herhangi bir etki beklenmemektedir. Projenin inşaat faaliyetleri sırasında herhangi bir tesadüfi bulguya rastlanırsa, Tesadüfi Bulgu Prosedürü uygulanacaktır. Tesadüfi bulgu durumunda, yüklenici derhal kontrollük danışmanını, İLBANK'ı ve Kahramanmaraş Müze Müdürlüğü'nü bilgilendirecek ve gerekli önlemleri alacaktır.

İşletme Aşaması

İşletme aşamasında, yukarıdaki paragraflarda belirtildiği gibi tesadüfi buluntularla karşılaşmaya yol açabilecek kazı faaliyetleri gerçekleştirilebilir ve bu nedenle Ek 1'de verilen Tesadüfi Buluntu Prosedürü uygulanacaktır.

4.7. İklim Değişikliği

İnşaat Aşaması

Projenin inşaat aşamasında iklim değişikliğine katkısı sera gazı emisyonlarından kaynaklanacaktır. Sera gazı emisyonlarının çoğunluğu inşaat makineleri/ekipman kullanımından kaynaklanacaktır. Başlıca sera gazı emisyonu, içten yanmalı motorlarda benzin gibi petrol bazlı ürünlerin yanmasından kaynaklanan CO2 emisyonları olacaktır. Yakıtın yanması sırasında nispeten az miktarda metan ve azot oksit de salınacaktır. Dolayısıyla, bu emisyonlar iklim değişikliğine katkıda bulunacaktır.

Projenin sera gazı emisyonları yoluyla iklim değişikliğine katkısı olumsuz ve doğrudan bir etki olarak değerlendirilmektedir. Etkinin boyutu bölgesel ve süresi kısa vadeli olacaktır. Reseptörün hassasiyeti orta olarak değerlendirilse de, az sayıda inşaat makinesi/ekipmanı kullanılması nedeniyle etkinin önemi düşük olarak değerlendirilmektedir.

İşletme Aşaması

Projenin işletme aşamasında iklim değişikliğine katkısı inşaat aşaması için açıklanana benzer olacak ve etkinin önemi düşük olacaktır. İşletme aşamasında fosil yakıt yakan ekipman/makine kullanımı sınırlı olacaktır.

Sonuç olarak, projenin arazi hazırlığı, inşaat ve işletme aşamalarında ortaya çıkan sera gazı emisyonları nispeten kısa vadeli emisyonlar olarak değerlendirilebilir. Uygun etki azaltma önlemlerinin alınmasıyla sera gazı emisyonları en aza indirilebilir.

4.8. Toplum Sağlığı ve Güvenliği

İnşaat Aşaması

Proje yerleşim alanlarında uygulanacağından, projenin sosyal etkileri olabilir. Etkileri azaltmak için paydaş katılım faaliyetleri uygulanacaktır.

Alt proje çalışmaları için gerçekleştirilecek inşaat işleri kısa vadeli ve geçici bir etkiye sahip olacaktır. Alt proje için herhangi bir yerinden etme veya arazi edinimi gerekmemektedir. Bu nedenle, alt proje alanındaki hassas/dezavantajlı bireylerin/grupların alt projeden kalıcı olarak olumsuz etkilenmesi beklenmemektedir.

Alt projenin ömrü boyunca, paydaşların projenin güzergahı, süresi ve alternatif geçişleri hakkında bilgi sahibi olması çok önemlidir. Farklı şekilde etkilenebilecek veya kalkınma sürecine katılma ve sürece dahil olma konusunda zorluklarla karşılaşabilecek dezavantajlı ve hassas paydaşları belirlemek için özel çaba gösterilmelidir. Paydaşların belirlenmesi, düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gereken devam eden bir süreçtir.

Proje şehir merkezinde uygulanacağı için CSİ/CT (Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz) riski bulunmaktadır. Sosyal uyum ve Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz (CSİ/CT) riskleri üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri yönetmek için tüm işçiler Davranış Kurallarını imzalayacak/taahhüt edecek ve bu konuda eğitilecektir. Tüm çalışanlar Davranış Kurallarını imzalamak zorundadır. Proje personeli için yürürlükte olacak ŞM, CSİ/CT ile ilgili konuları ele almak için de kullanılacak ve CSİ/CT konularının güvenli ve etik bir şekilde belgelendirilmesi ve gizli raporlama için mekanizmalara sahip olacaktır.

İnşaat aşamasında, küçük işletmelerin, mağazaların vb. önünde hendekler açılabilir. Hendeklerin açık bırakılması beklenmediğinden ve gün sonunda kapatılması beklendiğinden bu etki geçici olacaktır. Bununla birlikte, küçük işletmeler, mağazalar vb. varsa, yüklenici, bu tür işletme sahiplerinin gelirlerinde herhangi bir kesinti olmasını önlemek için halk için uygun geçişler sağlayacaktır.

İnşaat aşamasında paydaşlarla istişarelerde bulunulacak ve ek tedbirler uygulanarak yaşlılar, hamile kadınlar, küçük çocuklar ve engelli bireyler gibi hassas/dezavantajlı bireyler veya gruplar için özel geçitler oluşturulacaktır. Çalışmanın kamuya açık alanlarda yürütüleceği göz önüne alındığında, halkın bu alanlara erişimi gerekli şekilde kısıtlanacaktır. Hendeklerin gece boyunca açık bırakılması gerekiyorsa, yüklenici alanın yeterince aydınlatılmasını, uygun işaretlerin sağlanmasını ve bariyerlerin kurulmasını sağlayacaktır.

İşletme Aşaması

İşletme aşamasında herhangi bir olumsuzluk beklenmemektedir. Aksine, proje alanındaki topluluk temiz su ve sanitasyon sistemine sahip olacağından, etki olumlu olacaktır.

4.9. Trafik Yönetimi

İnşaat Aşaması

İnşaat aşamasında, kapanan yollar ve inşaat için kullanılacak ilave araçlar nedeniyle riskler ortaya çıkacaktır. Ayrıca, yaya güvenliği riski de ortaya çıkabilir. Ancak bu etki sınırlı ve geçici olacaktır. Yüklenici, araç için alternatif bir güzergah sağlayacak ve çalışma programını buna göre düzenleyecektir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, yol mümkün olan en kısa sürede kullanılabilir hale getirilecektir. Yayılar için gerektiğinde geçici geçişler sağlanacaktır. Çalışmalar için bir yol kapatılmadan önce yüklenici tarafından izinler alınacak ve paydaşlar bilgilendirilecektir. İnşaat sahasında gerekli trafik işaretleri sağlanacaktır.

İşletme Aşaması

Projenin işletme aşamasında trafik yönetimi ile ilgili herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir.

4.10. İşgücü Yönetimi

İnşaat sırasında yaklaşık 60 personelin istihdam edilmesi öngörülmektedir. Proje Kahramanmaraş'ın merkez mahallelerinde uygulanacağı için konaklama tesislerinin kurulmasına gerek olmayabilir. Ancak, konteynerlerin kurulması gerekiyorsa, alt projede çalışacak olanların barınması, dinlenmesi, yemek yemesi ve ayrıca sıhhi tesisler için alt proje alanına konteynerler yerleştirilebilir. Bu konteynerler, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından hazırlanan ve Dünya Bankası tarafından onaylanan işçi konaklama standartlarını karşılayacaktır.

Öte yandan, alt projenin inşaat aşamasında etkilenmesi beklenen yerleşim yerlerinde, nüfus seviyesi açısından alt projeden kaynaklanan herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir.

Alt proje kapsamında istihdam edilen işçilerin her türlü çalışma izinleri KASKİ tarafından takip edilecek ve işe alımlar yasal uygulamalar çerçevesinde gerçekleştirilecektir. İşe alımlar, inşaat ve işletme dönemlerinde çalışma koşullarını karşılamak üzere yasal çalışma izinleri kontrol edilerek gerçekleştirilecektir.

Yüklenicinin saha mobilizasyonundan önce proje düzeyinde bir İYP hazırlanacaktır. Riskleri önlemek ve ortadan kaldırmak için çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, kayıt dışı işçi çalıştırma, cinsel sömürü ve istismar / cinsel taciz ile ilgili proje düzeyinde İYP'de standartlar belirlenmiştir. Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı veya sömürücü işçilik biçimlerini içeren herhangi bir mal ve ekipmanın kullanımını içermemektedir. Tedarik zincirinin işgücü ve çalışma koşullarının, mal ve ekipman tedariki için ihale ve sözleşme belgeleri aracılığıyla ÇSS2 ile uyumlu olması sağlanacaktır.

Çalışanlar için bir şikâyet mekanizması oluşturulacaktır. Çalışanlar misilleme korkusu olmadan ihtiyaçlarını ve endişelerini dile getirebilecek ve talep edebileceklerdir. Anonim başvurular da mümkün olacaktır. Çalışanlar barınma, yemek, sanitasyon ve İSG riskleri ve Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) dahil ancak bunlarla sınırlı olmayan konularda şikâyetlerini iletebileceklerdir.

Tüm çalışanlar, sosyal uyum ve Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz (CSİ/CT) riskleri üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri yönetmek için Davranış Kurallarını imzalayacak, taahhüt edecek ve bu konuda eğitilecektir.

4.11. Alt Proje Faaliyetlerinin İSG Riskleri ve Önlemleri

Hem Türk Ulusal Mevzuatı hem de Dünya Bankası Grubu Sağlık ve Güvenlik Kılavuzları gereğince, tüm genel ve sektöre özgü İSG tehlikeleri / riskleri inşaat, işletme ve hizmetten çıkarma aşamaları boyunca yeterli şekilde tanımlanacak, ele alınacak ve yönetilecektir.

- Alt projeye özgü İSG Yönetim Planı, Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı, Trafik Yönetim Planı, Olay İnceleme Raporlama Prosedürü hazırlanacak ve saha mobilizasyonu başlamadan önce incelenmek ve onaylanmak üzere danışmana ve İLBANK'a sunulacaktır.
- Ön çalışmanın bir parçası olarak, projeye atanan İSG profesyonelleri tarafından alt projeye özgü bir risk değerlendirme dokümanı hazırlanacaktır.
- İSG Eğitim Planı, İSG eğitimlerinin konularını ve zamanlamasını kapsayacak ve yerel mevzuatla uyumlu olacaktır.
- Trafik Yönetim Planı doğrultusunda tüm proje personeli güvenli sürüş kursları alacaktır. Yollar yerel halk tarafından ortak olarak kullanılacağından, bu eğitimlerde yol / trafik kazalarını önlemek için toplum güvenliğine özel önem verilecektir.
- Proje sahasına izinsiz erişim, aktif inşaat sahalarının ve tesislerinin tamamen çitle çevrilmesi ve 24 saat esasına göre güvenlik personeli istihdam edilmesi yoluyla önlenecektir. Tehlike iletişimi, ilgili Yerel Yasaya uygun olarak yeterli sayıda güvenlik işaretiyle yapılacaktır.
- İlgili TS/EN standartlarına uygun KKD'ler seçilecek ve ne zaman ve nasıl kullanılacakları konusunda gerekli eğitimle birlikte çalışanlara sağlanacaktır.
- Kesme, kaynak, kapalı alan girişi gibi Özel Görevler yalnızca çalışma izni sistemi uygulanarak gerçekleştirilecektir.
- Proje sırasında aşırı hava koşullarının meydana gelmesi durumunda çalışma saatlerinin / vardiyaların yeniden ayarlanması gibi idari önlemler alınacaktır.
- Çalışma sahası uzak bir yer olduğu için yaralanma durumunda ilk yardım için sahada yeterli tesis ve ekipman sağlanacaktır. Acil durum hazırlığını sağlamak için temel yangın söndürme ve yaralı personelin tahliyesini içeren düzenli tatbikatlar yapılacaktır.
- İnşaat veya yıkım çalışmalarına başlamadan önce, mevcut olabilecek Asbest içeren Malzemeleri (AİM'ler) belirlemek için bir değerlendirme yapılacaktır. Sahaya özgü çevresel ve sosyal değerlendirme belgelerinde AİM'lerin yönetimi için özel önlemler belirlenecektir.

Projenin işletme aşamasında onarım ve bakım çalışmaları yapılabilir. İşletme aşamasında mevcut olabilecek tehlikelerin ana kaynakları bunlarla sınırlı olmamak üzere şunları içerir;

- Yerel trafik dahil araç operasyonları
- Makine ve ekipmanların taşınması.
- Kimyasallar
- El ve Elektrikli Aletler
- Kaldırma / Arma işlemleri
- Aşırı Hava Koşulları

4.12. İşlerin Senkronizasyonu ve İş Programlaması

DB ÇSS-4 uyarınca, devam eden veya planlanan çeşitli Proje faaliyetlerinin iş programlama faaliyetleriyle ilgili potansiyel sorunlar bu başlık altında analiz edilmektedir.

Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi - Kısım 4, TERRP kapsamında üstlenilecek altı iş paketinden biridir. Buna ek olarak, FRIT-II Projesi (Dünya Bankası tarafından finanse edilen) kapsamında, aynı şehirde belediye altyapısı için iki inşaat işleri sözleşmesi yapılacaktır. Bu durum, Kahramanmaraş şehir merkezinde aynı anda sekiz inşaat işleri inşaat sözleşmesinin (muhtemelen birkaç yüklenici ile) yürütülmesi ile sonuçlanabilir. Her bir sözleşmeye göre, çalışmaların etkisi orta düzeyde, geçici olacak ve projelerin inşaat aşamasıyla sınırlı kalacaktır. Sözleşmeye özgü ÇSYP gereklilikleri uyarınca, her bir yüklenici, denetim danışmanı ve İLBANK ile koordineli olarak işlerin/faaliyetlerin programlanmasına yönelik teklifleri içeren kendi projeye özgü yüklenicilerin ÇSYP'sini hazırlayacaktır.

Kahramanmaraş için TERRP kapsamındaki iş paketi kapsamında, farklı sözleşmeler altındaki işleri denetlemek ve koordine etmek için tek bir denetim danışmanı olacaktır. Kahramanmaraş'ta inşaat aşamasındaki potansiyel olumsuz etkilerin azaltılmasını ve hafifletilmesini sağlamak için, kontrollük danışmanı, Şehirde TERRP ve MSIP FRIT kapsamında çalışan tüm yüklenicilerle aylık koordinasyon toplantıları düzenleyecektir. Danışman tarafından gerekli görüldüğü takdirde toplantılar daha da sıklaştırılabilir. Toplantının ana konularından biri, işlerin yürütülmesi sırasında genel nüfus üzerindeki olası olumsuz etkilerin en aza indirilmesini sağlamak için çeşitli yükleniciler arasındaki faaliyetlerin koordinasyonu olacaktır. Süpervizörün vardığı sonuçların tüm yükleniciler tarafından uygulanması zorunlu olacaktır. Yüklenicilerin çalışma programı nedeniyle öngörülemez risk veya olumsuz etkilerin ortaya çıkması durumunda, danışman derhal yüklenicinin çalışma programına müdahale edebilir ve bu tür riskleri azaltacak şekilde ayarlayabilir. Yükleniciler, bu gibi durumlarda herhangi bir ek maliyet olmaksızın Ç&S etkilerini önlemek ve azaltmak için süpervizörlerin tavsiyelerine uyacaktır.

Toplanan ilave atık su miktarlarıyla ilgili olası riskler de bu ÇSYP'nin hazırlanması sırasında değerlendirilmiştir. Yeniden inşa edilen şebekeye hizmet verecek olan mevcut Kahramanmaraş atıksu arıtma tesisi 2017 yılından beri faaliyettedir (AB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve KASKİ'nin ortak finansmanı ile inşa edilmiştir). Atıksu arıtma tesisi 92.363 m³/gün (823.475 kişi eşdeğeri nüfus) kapasiteye sahiptir. Bu proje kapsamında inşa edilecek kanalizasyon şebekesi, halihazırda mevcut olan ve hasar görmüş şebekenin yerine inşa edileceğinden, kumanda alanında herhangi bir genişleme olmayacaktır. Bu nedenle, mevcut Kahramanmaraş Atıksu Arıtma Tesisine ilave (artan) bir deşarj yapılmayacaktır. Sonuç olarak, mevcut atıksu arıtma tesisinin kapasitesinin yeterli olacağı değerlendirilmektedir.

5. ÇSYP MATRİSİ: RİSK VE ETKİLER, AZALTMA, İZLEME

Aşağıdaki tablo, Yüklenicinin alt proje faaliyetleri sırasında uyması gereken gerekli önlemleri özetleyen özelleştirilmiş Çevresel ve Sosyal Yönetim Planını (ÇSYP) temsil etmektedir. Bu plan, alt projeye özgü beklenen çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri, önerilen etki azaltma önlemleriyle birlikte kapsamaktadır. Bu risklerin/etkilerin ortaya çıkmasının beklenildiği aşamaları, izleme sistemindeki göstergeleri, sıklığı, sorumlulukları ve tahmini maliyetleri detaylandırmaktadır. Bu ÇSYP, proje zaman çizelgesi boyunca bu riskleri/etkileri ele almak için stratejileri kapsamlı bir şekilde tanımlar.

Belirtilen önlemlerin uygulanması, Yüklenicinin yürütme sistemi, Yüklenicinin organizasyon yapısı, sahaya özgü Ç&S yönetim planları, bunların etkinliği ve Yüklenici tarafından uygulanacak izleme planı danışman tarafından izlenecektir. Yüklenici, alt proje faaliyetleriyle ilgili Ç&S konularını yönetmek ve izlemek için etkili bir sistem kurmak üzere gözetime tabi olacaktır. Ayrıca, Yüklenici, Müşavir tarafından hazırlanan ÇSYP'yi gözden geçirecek ve ÇSYP'yi uygulamayı veya gerekirse Yüklenicinin ÇSYP'sini (Y-ÇSYP) hazırlamayı taahhüt edecektir. Yüklenici ayrıca Atık Yönetim Planı, Kirlilik Önleme Planı, İSG Planı ve Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Trafik Yönetim Planı gibi alt yönetim planlarını da hazırlayacak ve incelenmek üzere danışmana sunacaktır. Müşavir bu belgeleri yorumlarıyla birlikte onay için İLBANK'ın Proje Uygulama Birimi'ne (PUB) sunacaktır.

Tablo 2 Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı

Potansiyel Riskler ve Etkiler	ve Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç Aylık		
GENEL										
Çevresel ve sosyal yönetim	Yüklenici ÇSYP'si (Y-ÇSYP) hazırlanacak ve onay için PUB'a sunulacak ve daha sonra Sözleşme/Alt Yükleniciler tarafından uygulanacaktır. Y-ÇSYP, inşaat işleri başlamadan önce sunulmalıdır ve Y-ÇSYP onaylanana kadar alt proje kapsamında hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirilmeyecektir. Y-ÇSYP, alt projeyle ilgili olarak aşağıdaki sahaya özgü yönetim planlarını içerecektir: - Hava Kalitesi Yönetim Planı - Gürültü Yönetim Planı - Atık Yönetim Planı - Su Kaynakları Yönetim Planı - Toprak Yönetim Planı	X	X		Y-ÇSYP inşaat öncesinde onaylanacak ve inşaat dönemi boyunca uygulanacaktır.	X			Yüklenici <i>(uygulama)</i> Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB	İş Sözleşmesine Dahil

¹ Maliyetler bu aşamada tam olarak belirlenememektedir. Bunlar, faaliyete özel ÇSYP'lerde her bir faaliyet için hesaplanacaktır.

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	- Tehlikeli Madde Yönetim Planı - Dökülme Yönetim Planı - Trafik ve Güvenlik Yönetim Planı - Tesadüfi Buluntu Prosedürü - Kültürel Miras Yönetim Planı - Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyet Planı - İşgücü yönetim planı (proje İYP'sine uygun olarak hazırlanacaktır) - Konaklama Kampı Yönetim Planı - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı - Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı ve Olay Soruşturma Prosedürü - Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz Eylem Planı - Şikayet Mekanizması Prosedürü Bu planlar en az altı ayda bir veya herhangi bir olay veya mevzuatta herhangi bir değişiklik olması durumunda güncellenecektir.								(uyumluluğun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (gerektiğinde PUB'u destekler)	
Çevresel ve Sosyal Performansın Raporlanması	- Alt projelerin ÇSG performansı sorumlu yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından günlük olarak izlenecek ve ekip saha bulgularını aylık olarak gözden geçirilmek üzere gözetim danışmanına raporlayacaktır. - Kontrol Müşaviri, saha inceleme bulgularını kontrol edip ekleyecek ve konsolide aylık izleme raporlarını İLBANK PUB'a sunacaktır. - Bu raporlar, Raporun kapsadığı dönemi takip eden ayın ilk haftası içinde İLBANK'a sunulmak üzere Denetim Müşavirine gönderilecektir. - İLBANK, altı aylık ilerleme raporlarının bir eki olarak DB'ye Aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSİR) sunacaktır.		X		Görsel inceleme Şikayet kayıtları Uyumsuzluk Sayısı		X		Yüklenici Kontrol Müşaviri PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
İzin Verme	- Gerekli tüm izinler/rızalar/onaylar (inşaat izni dahil) ulusal mevzuata uygun olarak alınacaktır (örneğin, çevre izinleri ve lisansları). - Alt proje bileşenleri, sismik faaliyetlere karşı koruma için Türk yönetmeliklerine ve standartlarına uygun olarak tasarlanacak, inşa edilecek ve işletilecektir. Tüm	X	X		Tüm izinler alınmıştır	X			Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	inşaat işleri sırasında Bina Deprem Yönetmeliğine (R.G. tarih/no: 18.03.2018/30364) uyulacaktır.								Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (PUB'u destekler)	
Dökülmeler/kazalar ve kirlenmiş arazi	- Kimyasalların, tehlikeli maddelerin ve diğer potansiyel kirlenmelerin depolanması, kaza ve acil durum olaylarından kaynaklanan salınımların potansiyel saha içi ve saha dışı sonuçlarını azaltmak veya ortadan kaldırmak için envanter yönetimi yoluyla mümkün olduğunca minimumda tutulacaktır. - Toplam hacmi 1.000 L'ye eşit veya daha büyük olan varillli tehlikeli maddeler, toplam depolama hacminin en az %25'ini içerecek şekilde eğimli veya banketli geçirimsiz zemine sahip alanlarda depolanacaktır. Mobil ekipmana yakıt doldurmak için damlama tepsileri kullanılacaktır. - Toplam depolama hacmi 1.000 L'ye eşit veya daha büyük olan yer üstü tanklarına sahip tank çiftliklerinde, en büyük tankın en az yüzde 110'unu veya birleşik tank hacimlerinin yüzde 25'ini içerecek şekilde banketler, hendekler veya duvarlardan oluşan uygun ikincil muhafaza yapıları sağlanacaktır. İkincil muhafaza geçirimsiz, kimyasal olarak dayanıklı malzemeden yapılacaktır. - Yakıt ve sıvıların taşınmasından kaynaklanan herhangi bir dökülme derhal sahada kontrol altına alınacak ve kirlenmiş toprak uygun arıtma ve bertaraf için sahadan uzaklaştırılacaktır. - Bağlantı noktalarındaki veya diğer olası taşma noktalarındaki tehlikeli madde konteynerleri için ikincil muhafaza, damlama tepsileri veya diğer taşma ve damlama muhafaza önlemleri sağlanacaktır.		X		Görsel inceleme Olay kayıtları ve kirlenmiş toprağın bertarafı		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
Üst toprağın ve toprak erozyonunun korunması	- Kazı ve inşaat faaliyetleri başlamadan önce, yüzey toprağı veya üst toprağı (bitki örtüsü, verimli toprak tabakası) ve alt toprağı kaldırmak için inşaat alanlarının ayak izinde toprak sıyırma işlemi yapılacaktır. - Toprak sıyırma sırasında bunların ayrı ayrı bozulmaması için gerekli önlemler alınacaktır. - Stok sahaları erozyon ve kirlenme etkilerinden korunacaktır. Üst ve alt toprak ayrı ayrı depolanacak ve rehabilitasyon/bitkilendirme yoluyla uzun vadede olası erozyon ve sedimantasyon önlenecektir. - Kirlenmiş topraklar (eğer oluşmuşsa) uygun şekilde lisanslandırılmış bir bertaraf sahasında bertaraf edilecektir. - Açıkta kalan alanların içinde veya yakınında çimento ve ıslak beton kullanımı dikkatle kontrol edilecektir. - Hafriyat çalışmalarından elde edilen ve "kabul edilebilir dolgu" olarak sınıflandırılan döküntü ve diğer kazı fazlası malzemeler, mümkün olan her yerde geri kazanılacak ve inşaat çalışmalarında kullanılacaktır. Malzemenin yeniden kullanımının kabul edilebilir olduğundan emin olmak için ilgili makamlara bu konuda saha bazında danışılacaktır. - İhtiyaç fazlası inşaat malzemesi, sahada kullanılamaması halinde yerel kalkınma projelerinde yeniden kullanılmak üzere üçüncü tarafların kullanımına sunulacaktır. - Inşaat faaliyetleri sırasında, tehlikeli ve tehlikeli olmayan malzemeler ve atıklar sahaya özgü Tehlikeli Madde Yönetim Planı kapsamında ele alınacaktır. - Yeraltı, yüzey ve atık suları sahadan uzaklaştıracak uygun drenaj sistemleri oluşturulacaktır. - Inşaat sahalarında toprak erozyonunu önlemek için eğimlerin uzunluğu ve dikliği konturlanacak ve en aza indirilecektir. İnşaat faaliyetleri sonucunda erozyonun hızlanmasını ve/veya artmasını önlemek için erozyondan korunma ve stabilizasyon önlemleri alınacaktır.		X		Görsel inceleme Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
Yüzey sularının korunması	Su kirliliği risklerini en aza indirmek için iyi inşaat sahası uygulamaları (yani, malzemelerin depolanması için belirlenmiş alanların kullanılması, inşaat sahalarında düzenli denetimler, inşaat işçilerinin eğitimi, tortu tutucuların		X		Görsel inceleme Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	yerleştirilmesi ve/veya yağ/su vb. gibi aşağıda açıklanan önlemler) benimsenecektir. - Toprak stokları belirlenen alanlarda gerektiği gibi depolanacak ve kazı malzemelerinin ve dolgu malzemelerinin (örneğin, dış kaynaklardan getirilen) kalitesi kontrol edilecektir. Sediment taşınmasını ve kaçak toz emisyonlarını önlemek için toprak ve üstyapı stok sahalarında önlemler alınacaktır. İnşaat sırasında oluşan şevler (kazı, dolgu ve stok şevleri) ve dolgu bölümleri, tortu taşınmasını önlemek ve yağmur suyunu toplamak için uygun drenaj ile sağlanacaktır. - Yüzey akışları ve saha drenajı, yüzey sularına doğrudan deşarjı önlemek için yönetilecektir. - Kirlenmiş yüzeysel akış çevreye deşarj edilmeden önce arıtmaya gönderilecektir. - Kamp alanlarından gelen evsel atık suların toplanması için yerinde geçirimsiz (yani polietilen) septik tanklar kullanılacak ve atık suların çevreye doğrudan deşarjını önlemek amacıyla atık suların vidanjörlerle toplanması ve bertaraf edilmesi için belediye ile gerekli anlaşmalar yapılacaktır. - Proje su ihtiyacı için herhangi bir yüzey suyu çekimi yapılmayacaktır. İnşaat faaliyetleri ve toz bastırma için su ihtiyacı mevcut belediye hattından sağlanacaktır.								Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
Yeraltı sularının korunması	- İnşaat faaliyetleri sahada düzenli olarak denetlenecektir; - İnşaat işçileri ve ilgili personel, iyi şantiye uygulamalarının uygulanması ve dökülmeye müdahale ve önleme tedbirleri konusunda eğitilecektir - Kazı yapılan alanlarda araçlara veya ekipmanlara yakıt ikmali yapılmayacaktır. Yakıt ikmali yalnızca saha dışına deşarj olan yüzey drenaj yollarından uzakta belirlenmiş alanlarda yapılacaktır - Kazı yapılan alanlarda hiçbir tehlikeli madde depolanmayacak ve tehlikeli maddelerle ilgili tüm işlemler özel gözetim altında gerçekleştirilecektir - Depolama alanları, sahada depolanan tehlikeli maddeler ve atıklar için ikincil koruma sağlayacak şekilde tasarlanacak ve inşa edilecektir - Dökülme durumunda yeraltı suyunun kirlenmesini önlemek için sıvı malzemelerin depolandığı alanlarda dökülme kitleri bulundurulacak, bu malzemelerin		X		Görsel inceleme Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	depolandığı alanların drenaj sistemleri dökülme ve sızıntıların yağmur suyu sistemine ulaşmasını engelleyecek şekilde tasarlanacaktır.									
MALZEME KAYNAKLARI VE ATIK YÖNETİMİ										
Malzeme Temini	- Malzemeler, nakliye rotası ve mesafenin etkisini en aza indirmek için Proje sahasına mümkün olduğunca yakın yerlerden temin edilecektir. Mümkün olan durumlarda, yerel faydaları artırmak için malzeme ve hizmet tedarikinde yerel tedarikçilere öncelik verilecektir - Taş ocakları, ariyet ocakları, kırma tesisleri ve asfalt plantlerinden elde edilen malzemeler, geçerli çevre ve diğer izin ve lisanslara sahip olan ve sahaların yürürlükteki tüm çevre, sağlık ve güvenlik ve sosyal standartlara ve şartnamelere tam uyum içinde yönetildiği tedarikçilerden temin edilecektir - Bu malzemelerin/kimyasalların uygun depolama koşulları, ilgili kimyasal ve sağlık ve güvenlik yönetmelikleri ve uluslararası kılavuzlar doğrultusunda belirlenecektir.								Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
Hafriyat Malzemesi Yönetimi	- İnşaat alanlarından sıyrılan üst toprak ve hafriyat malzemesi geçici Hafriyat Malzemesi Depolama Alanlarında ayrı ayrı depolanacaktır. - Üst toprak, depolama sırasında etki azaltıcı önlemlerle korunacak ve son olarak peyzaj için kullanılacaktır. - Uygun olması halinde, kazılan malzeme proje sahasında geri dolgu malzemesi olarak kullanılacaktır. - Fazla hafriyat malzemesi, lisanslı hafriyat atığı bertaraf sahalarına gönderilecektir. Hafriyat atıkları, Hafriyat, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak yönetilecektir.		X		Görsel inceleme Bertaraf miktarı ve alanı kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
Atık yönetimi	İnşaat aşaması için Türk Mevzuatı ve DBG ÇSY hükümleri doğrultusunda sahaya özgü bir Atık Yönetim Planı (AYP) hazırlanacaktır.		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi		X		Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	- Mümkün olan her durumda, hammaddelerin geri kazanımı ve yeniden kullanımı yoluyla atık miktarının ve hammadde kullanımının en aza indirilmesine öncelik verilecek ve atıklar atık yönetimi hiyerarşisine uygun olarak yönetilecektir - Tüm atıklar, atık minimizasyonu, ayrıştırma, etiketleme, depolama, nakliye ve geri dönüşüm/bertaraf konularını ele alan ilgili Türk yönetmeliklerinin gerekliliklerine göre toplanacak, ayrıştırılacak, etiketlenecek ve sahada depolanacaktır - Özelliklerine göre sınıflandırılarak geçici depolanan atıkların üzerinde tehlikeli veya tehlikesiz yazısı, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi belirtilecek/etiketlenecektir. Geçici Depolama Alanında alınan önlemler ile atıkların birbirleri ile reaksiyona girmesi engellenecektir. - Belediye ve ambalaj atıkları dışındaki atıkların (örn. tehlikeli ve diğer özel atıklar) Geçici Atık Depolama Alanında depolanmasına ilişkin izin ilgili makamdan alınacaktır - Dökülmeler, inşaat çalışmalarından önce hazırlanacak olan uygun Dökülme Yönetim Planı uyarınca derhal ele alınmalı ve gerekirse toprak temizliği ve kirlenmiş toprağın kaldırılması ve bertarafı başlatılmalıdır - Atıklar nihai bertaraftan önce atık türüne uygun kapalı konteynerlerde toplanacak ve sahada kurulacak Geçici Depolama Alanında depolanacaktır - Atıkların geri dönüşümü, taşınması ve bertarafı lisanslı şirketler ve/veya ilgili belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilecektir - Sahada geçici olarak depolanacak atıklar, bertaraf edilmek üzere atık türüne uygun lisanslı taşıma araçlarına teslim edilecektir. Nihai bertaraftan önce atıkların sahada depolanması (temeller için kazılan toprak dahil) nehirlerden, akarsulardan, göllerden ve sulak alanlardan en az 300 m uzakta yapılacaktır. - Yakıt ikmali ve diğer toksik sıvıların transferi için yerleşim alanından uzakta (ve drenaj yapılarından en az 50 m ve önemli su kütlelerinden 100 m uzakta) güvenli bir alan; ideal olarak sert/gözeneksiz bir yüzey kullanılacaktır. - Yağlı bezler, yağ filtreleri, kullanılmış yağ vb. gibi az miktardaki bakım malzemelerini toplayın ve uygun şekilde bertaraf edin. Toprağı ve yeraltı sularını (içme suyu akiferleri dahil) kirlitebileceğinden, kullanılmış yağları asla yere ve su yollarına atmayın.				Atık üretim ve bertaraf kayıtları Eğitim kayıtları Şikayet kayıtları				Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	- Tüm atık üretimi, yerinde depolama ve üçüncü taraf atık yönetim tesislerine saha dışı atık taşıma faaliyetleri için kayıt tutulacaktır - Uygun bertaraf uygulamalarının hayata geçirildiğinden emin olmak için atık geri dönüşüm/bertaraf tesislerinde periyodik denetimler yapılacaktır. - Atık Yönetim Planı ile ilgili olarak tüm çalışanlara eğitim verilecektir. Bu eğitim içeriğinde asbest boruları ve tehlikeleri de anlatılacaktır. - Bir inşaat sahasında asbest veya AİM bulunursa, bunlar oldukları yerde gömülü bırakılmalı ve asla sökülmemeli veya kırılmamalıdır; inşaat faaliyetleri nedeniyle sökülmesi gerekiyorsa veya asbest boruları hasar görmüşse, aşağıdaki önlemler alınacaktır: - Asbest, maruziyeti en aza indirmek için uygun şekilde muhafaza edilmeli ve mühürlenmelidir. - AİM geçici olarak depolanacaksa, kapalı kapların içine güvenli bir şekilde yerleştirilmeli ve açıkça etiketlenmelidir. - Ulaşım lisanslı şirketler (araçlar) tarafından sağlanacaktır - Asbest, asbest direktifine uygun olarak yetenekli ve deneyimli profesyoneller tarafından işlenecek ve bertaraf edilecektir - Asbest boruları sökülmeden önce (sökülmesi gerekiyorsa) asbest tozunu en aza indirmek için ıslatıcı bir madde ile muamele edilecektir - Herhangi bir yüzeydeki tozu temizlemek ve çıkarmak için basınçlı hava kullanılmayacaktır - İzinsiz olarak siteden çıkarılmaya karşı güvenlik önlemleri alınacaktır; ve - Sökülen asbest yeniden kullanılmayacaktır.									
Su ihtiyacı ve atık su üretimi	Su Kaynakları Yönetim Planı inşaat çalışmalarından önce hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Personelin içme suyu ile ilgili olarak İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğe (R.G. tarih/no: 17 Şubat 2005 / 25730) uyulacaktır. - Faaliyetler, içme ve hijyenik amaçlı su mevcudiyetini etkilememelidir. - Hiçbir kirlı malzeme, katı atık, zehirli veya tehlikeli madde seyreltme veya bertaraf amacıyla su kaynaklarında depolanmamalı, bu kaynaklara dökülmemeli veya atılmamalıdır. - Projenin inşaat aşamasında oluşacak evsel atık sular geçirimsiz yeraltı fosseptiklerinde toplanacak ve atık suların düzenli olarak vidanjörlerle toplanması		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Septik tank atık su bertaraf kayıtları (varsa)		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	ve bertaraf edilmesi veya AAT ile sonlanan mevcut kanalizasyon sistemine deşarj edilmesi için belediye ile gerekli anlaşmalar yapılacaktır. - Doğal suların akışı, nehir yataklarının kurumasına veya yerleşim yerlerinin sular altında kalmasına yol açabilecek şekilde engellenmemeli veya başka bir yöne yönlendirilmemelidir. - Kirlenmemiş ve kirlenmiş drenajları ayrı ayrı toplamak ve yönetmek için sahada bir yağmur suyu ve atık su drenaj ve toplama sistemi kurulacaktır				Atık su kalitesi ölçüm kayıtları (varsa) Şikayet kayıtları				(uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
Cinsel Sömürü ve İstismar (SEA)/Cinsel Taciz (SH) İşçi akını, ev sahibi topluluk arasında SEA/SH risklerinin artmasına neden olabilir. Proje çalışanları arasında da SEA/SH vakaları meydana gelebilir.	- Mümkün ve uygulanabilir olması halinde, Projenin tüm aşamalarında yerel istihdam seçenekleri seçilecektir - Kültürel farklılıkların etkisini en aza indirmek için tüm proje çalışanlarına işe alım sırasında Davranış Kuralları eğitimleri verilecektir. - Proje personeli CSİ/CT ve DK konusunda eğitilecek ve cinsel istismara karışanların iş sözleşmeleri feshedilecektir. - Proje çalışanlarının DK'yı imzalaması zorunlu olacaktır. - Proje personeline verilecek eğitimler CSİ/CT konularını içerecektir. - Kadınların (veya mağdurların) ŞM/ÇŞM'ye güvenli bir şekilde erişebilmelerini sağlamak için Proje şikayet mekanizması (GM) ve çalışanların şikayet mekanizması (ÇŞM) içinde şikayetlerin güvenli ve gizli bir şekilde kaydedilebileceği birden fazla kanalın etkinleştirilmesi. - Kadınların cinsel istismar şikayetleri gizli bir şekilde ele alınacak ve bu şikayetlerin paylaşılmasını sağlamak için şikayet mekanizması içinde kadın çalışanlar (örneğin Kadın Sosyal Uzmanlar) istihdam edilecektir. - Alt proje için yukarıdakilerin tümünü içeren CSİ/CT Eylem Planı hazırlanacaktır.		X		CSİ/CT ve DK ile ilgili eğitim kurslarının sayısı DK imzalayan çalışan sayısı CSİ/CT şikayetlerini almak için ŞM/ÇŞM'deki kanalların başarılı entegrasyonu CSİ/CT şikayetlerinin sayısı (Hazırlanmışsa) CSİ/CT Önleme ve Müdahale Eylem Planının başarılı bir şekilde uygulanması		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ										
İnşaat sırasında toz emisyonları	- İnşaat sırasında toz emisyonlarını azaltmak için alınacak hafifletici önlemleri içerecek şekilde Hava Kalitesi Yönetim Planı hazırlanacaktır: - Bitki örtüsünün temizlendiği alanlarda uygulanacak erozyon önlemleri		X		Hava kalitesi kontrol	X			Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan minimum partikül emisyonu, iyi yönetim ve temizlik uygulamaları ve toz bastırma yöntemlerinin kullanımı ile sağlanacaktır. Özellikle kuru hava koşullarında Proje sahası içindeki toz üreten alanlarda su püskürtme işlemi yapılacaktır. - İç yolların tozlanmayı önleyecek malzemelerle kaplanması ve bu yolların temiz tutulması - Kazılan topraklar (gerektiği şekilde) belirlenen alanlarda stoklanacak ve yerleşim yerlerinden mümkün olduğunca uzağa yerleştirilecektir. Tozlu ve gevşek malzemeler uygun şekilde örtülecek veya üst katmanlar nemli tutulacaktır. - Toz emisyonlarını azaltmak için inşaat sahasına gerektiği şekilde elekler yerleştirilecektir. - Saha temizleme kalıntılarının (ağaçlar, çalılıklar) veya inşaat atık malzemelerinin yakılmasından kaçınılacaktır - Rüzgarlı günlerde ince toprak parçacıklarının askıda kalmasını veya dağılmasını ya da başıboş hayvanların rahatsız etmesini önlemek için agrega malzemelerinin üzeri kapatılacaktır İnşaat sırasında malzemelerin taşınmasından kaynaklanan toz emisyonlarını en aza indirmek için aşağıdaki etki azaltma önlemleri uygulanacaktır: - Asfalt ve asfalt olmayan yollarda ve Proje sahası dışında araç hız sınırları uygulanacaktır (örneğin, asfalt olmayan yollar yaklaşık 10 km/s, asfalt yollar saha içinde yaklaşık 20 km/s). Kamyon operatörleri hız sınırlarına ve iyi şantiye uygulamalarına uymaları için eğitilecektir. - Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek için transfer yollarına gerektiğinde su püskürtülecektir (örneğin seyyar kepçeler kullanılarak). - Hafriyat toprağı taşıyan üstü açık kamyonların üzeri inşaat alanından ayrılmadan önce kapatılacaktır. - Sık kullanılan ve uzun süreli nakliye yolları asfaltlanacaktır (örn. asfalt, beton, vb.). - Toz emisyon kaynaklarını tespit etmek için stok sahalarında, nakliye yollarında ve ağır araç hareketleri sırasında günlük görsel denetimler yapılacaktır. - Hava Kalitesi Kontrol ve İzleme Planına uygun olarak minimum etkiyi sağlamak için yakındaki hassas noktalarda hava kirleticiler izlenecektir. İnşaatın ilk üç ayında, hafriyat çalışmaları sırasında aylık PM₁₀ ölçümleri yapılması				önlemlerinin görsel denetimi Bakım kayıtları Şikayet kayıtları				Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	önerilmektedir; sonuçların sınır değerlerin altında olduğu gözlemlenirse, ölçümler üç ayda bir yapılmaya devam edecek veya sınır değerlerin aşılması durumunda ölçümler aylık olarak yapılmaya devam edecektir.									
İnşaat sırasında egzoz emisyonları	- Kötü performanstan kaynaklanan egzoz emisyonlarını en aza indirmek için iş makinelerinin ve kamyonların düzenli olarak bakımları yapılacak ve iyi çalışır durumda tutulmaları sağlanacaktır. - Ekipmanların/kamyonların motorlarının rölantide ve gereksiz yere çalışması önlenecektir. - Malzeme taşımacılığının uygun şekilde planlanmasıyla Proje tarafı içinde ve dışında gereksiz Proje trafiği önlenecektir. - İnşaat trafiğinin etkilerini azaltacak bir İnşaat Trafik Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.		X		Hava kalitesi kontrol önlemlerinin görsel denetimi Bakım kayıtları Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
GÜRÜLTÜ YÖNETİMİ										
Gürültü	Aşağıdaki etki azaltma önlemlerini kapsayacak şekilde bir Gürültü Yönetim Planı geliştirilecektir: - Arazi hazırlığı ve inşaat faaliyetleri sırasında kullanılacak makine ve ekipmanlar aynı noktada/yerde çalıştırılmayacak, saha içinde homojen olarak dağıtılacaktır. - İnşaat aşamasında mümkün olduğunca 'düşük gürültülü' ekipman kullanılacaktır. - Makineler çalışmadığı zamanlarda kapatılacak veya minimuma indirilecektir. - Ekipmanı iyi çalışır durumda tutmak ve düşük performanstan kaynaklanan yabancı gürültüleri en aza indirmek için bakım prosedürleri uygulanacaktır. - Akşam ve gece saatlerinde inşaat faaliyetleri için ilgili makamdaki gerekli izin alınacaktır. - İnşaat sahalarında gerçekleşen gürültülü faaliyetler mümkün olduğunca yerleşim alanlarından uzakta konumlandırılacaktır. - Gerektiğinde ve uygulanabilir olduğunda çit, bariyer veya saptırıcı gibi gürültü kontrol yöntemlerini kullanın (yanmalı motorlar için susturucu cihazlar veya hızlı büyüyen ağaçların dikilmesi gibi).		X		Gürültü kontrol önlemlerinin görsel denetimi Şikayet kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- İnşaat trafiğinden kaynaklanan gürültü, Trafik Yönetim Planının uygulanması yoluyla uygun şekilde yönetilecektir - Topluluk alanları üzerinden alt proje ulaşımını en aza indirin. Gürültünün yaşam alanlarına etkisini azaltmak için alt proje sahası ile yerleşim alanları arasında bir tampon bölge (açık alanlar, ağaç sıraları veya bitki örtülü alanlar gibi) bulundurun. - Konteynerler, ofisler gibi saha içi yapılar, hassas alıcıları gürültü kaynaklarından mümkün olduğunca uzak tutmak için kullanılacaktır. Gerektiğinde, alıcıların gürültü seviyelerinin gürültülü faaliyetlere bitişik sınır değerlerden daha düşük olmasını sağlamak için hareketli gürültü bariyerleri (2-2,5 m yüksekliğinde) kullanılacaktır - Yakındaki topluluklarla özellikle gürültülü faaliyetlerden önce iletişime geçilerek zamanlama ve süre hakkında bilgi verilecektir - İnşaat çalışanları arasında gürültünün azaltılması konusunda farkındalık artırılacaktır - Uygun bir halkla ilişkiler programı geliştirilmeli ve yakın yerleşim yerlerindeki halk sosyal uzman tarafından bilgilendirilmelidir - Yerel halkın herhangi bir hoşnutsuzluğunu önlemek amacıyla gürültü ve titreşimle ilgili olarak yerel sakinlerin şikayetlerini toplamak için etkin bir şikayet mekanizması kurulacaktır. - Şikayet mekanizması yoluyla gelen şikayetlerin yoğun olduğu bölgelerde gürültü ölçümleri yapılacak ve gürültü yönlendirme perdeleri vb. gerekli azaltıcı önlemlerle gürültü seviyesi yasal değerlere indirilecektir.									
TRAFİK YÖNETİMİ										
Proje Trafiği	Projeye özel bir Trafik Yönetimi ve Güvenlik Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - HSYP'nin bir parçası olarak etki azaltma önlemleri, etkilenen topluluklar, topluluklardaki hassas kişiler veya gruplar ve paydaşlarla istişare edilerek geliştirilecektir. Uygun istişare önlemleri Planda sağlanacaktır. - Planın uygulanması ile ilgili olarak ilgili makamlarla gerekli istişareler yapılacaktır - Yerel sakinlerden ve diğer paydaşlardan potansiyel trafik sorunlarına ilişkin şikayetlerin toplanması için etkin bir şikayet mekanizması uygulanacaktır.		X		Trafik kazası kayıtları Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
									(uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
BİYOLOJİK ÇEVRE YÖNETİMİ										
Flora ve Fauna Üzerindeki Etkisi	- İnşaat aşamasında karşılaşılan türler öldürülmemeli veya toplanmamalı, yumurta ve yuvalarına kasıtlı olarak zarar verilmemelidir. İnşaatта çalışan işçiler bilinçlendirilmelidir. - Peyzaj çalışmaları sırasında istilacı yabancı türler kullanılmamalı, yerli bitki türleri tercih edilmelidir. - Bitki örtüsünün kaldırılmasını gerektiren alanların en aza indirilmesi ve çalışmaların tamamlanmasının ardından kaldırılan bitki örtüsünün yerine yenisinin konması/yeniden tesis edilmesi. Koruma altındaki ağaçların veya türlerin zarar görmesini önlemek için gerekirse özel önlemler.		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
İŞGÜCÜ VE ÇALIŞMA KOŞULLARI										
İşgücü çalışma koşulları	Aşağıdakiler de dahil olmak üzere İşgücü Yönetim Planı geliştirmek ve uygulamak: - Personel Seçme ve İstihdam Prosedürü; - Çalışan Şikayet Mekanizması geliştirilecek ve uygulanacaktır: - tüm Proje çalışanlarına (yüklenicilerin çalışanları dahil) açık olacaktır; - çalışanlar tarafından kolayca erişilebilir olmalıdır; - cezadan muaf olmak; - isimsiz şikayetlerin dile getirilmesine ve ele alınmasına izin vermelidir; - Çalışanlar işe alım sırasında ve düzenli eğitimler yoluyla bu mekanizma hakkında bilgilendirilecektir - CSİ/CT niteliğindeki şikayetleri ele alın - Konaklama Kampı Yönetim Planı (KKYP) ilgili olduğu şekilde geliştirilecektir		X		Çalışan kayıtları Eğitim kayıtları Çalışan şikayetlerinin kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (PUB düzeyinde uygulama ve yüklenici)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Yüklenici, Davranış Kuralları da dahil olmak üzere bir İşgücü Yönetimi Prosedürü oluşturacak ve uygulayacaktır. - İşe alımdan sonra işçilere ulusal mevzuata uygun olarak iş sözleşmesi ile koşul ve hakları içeren sözleşmeler imzalatılacak ve bir nüshası çalışanlara verilecektir. - Çalışan Sözleşmeleri, eğitim kayıtları, imzalı Davranış Kuralları, yakın akrabalarına ilişkin bilgiler ve tıbbi gözetim raporları dahil olmak üzere veri dosyaları tutulacaktır. - Sözleşmede belirtilen maaş tutarı çalışanlara zamanında ve tam olarak ödenecektir. - İş sözleşmesi olmayan kişi(ler) yüklenici ve alt yüklenici tarafından istihdam edilmeyecektir. - İşe alınan çalışanlar İSG ve bu ÇSYP kapsamındaki tüm eğitimleri aldıktan sonra çalışma alanına girecektir. Eğitimleri tamamlanmayan çalışanların çalışma sahasına girmesine izin verilmeyecektir. - Yerel istihdama öncelik verilecektir.								tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama)	
İş sağlığı ve güvenliği	Yürürlükteki ulusal sağlık ve güvenlik mevzuatı ve uluslararası standartlar doğrultusunda İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planının geliştirilmesi ve uygulanması - Toz emisyonları ve gürültü oluşumu, etki azaltma önlemlerinin uygulanmasıyla mümkün olduğu ölçüde en aza indirilecek ve işçilerin toz ve gürültüye maruz kalma ölçümleri düzenli aralıklarla yapılacaktır. - İşçilerin ve halkın güvenliği için sahada çit kurulumu, uyarı ve yönlendirme işaretlerinin açık ve görünür bir şekilde yerleştirilmesi uygulanacaktır. - Kişisel koruyucu ekipman temin edilmeyen ve/veya kullanmayan çalışanların çalışma sahasına girmesine izin verilmeyecektir. - İşçilere (taşeronlar dahil) her gün çalışma başlamadan önce güvenlik brifingleri verilecek ve gerekli kişisel koruyucu ekipmanlar sağlanacaktır. - Tüm çalışanlara (taşeronlar dahil) ilk işe alındıklarında çalışma sahasına gitmeden önce yasal olarak zorunlu olan işe başlama eğitimi verilecek ve eğitim almayan çalışanlar işe başlatılmayacaktır. - Yüksekte çalışma, ağır ekipman kullanımı ve benzeri yüksek riskli faaliyetler için çalışma izinleri gerekecektir;		X		Görsel inceleme Çalışan kayıtları Ekipman kayıtları Kontrol önlemlerinin görsel denetimi İSG kayıtları Olay istatistikleri ve kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Gözetim Danışmanı (gözetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	- Tüm işçiler (taşeronlar dahil) sağlık ve güvenlik konusunda eğitilecek ve olaylara zamanında müdahale etmek için Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacaktır. - Acil durum hazırlık ve müdahale planı çerçevesinde müdahale ekipleri oluşturulacaktır. - Şantiye Şefi, İşveren (Belediye) ve İLBANK, can kaybı veya uzuv kaybı içeren veya 3 gün veya daha fazla hastane bakımı gerektiren ciddi olaylardan 24 saat içinde haberdar edilecektir. - Tüm kazalar ve olaylar Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı (ÇSOMA) ve Ulusal yasa ve yönetmelikler (İş Sağlığı ve Güvenliği (No 6331) vb.) doğrultusunda kayıt altına alınacaktır. - Olay inceleme Prosedürü, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planının bir eki olarak geliştirilecektir. - Sağlık ve güvenlik uygulamalarının etkinliği iç ve dış denetimler yoluyla izlenecek ve gerektiğinde düzeltici önlemler alınacaktır. - Tedarik ağındaki alt yüklenicilerin ve birincil tedarikçilerin alt proje İSG plan ve prosedürlerine uygun olarak çalışması ve etki azaltıcı önlemlerin uygulanması sağlanacaktır. - Alt projede yer alan tüm işçilere KKD (baret, iş ayakkabısı, koruyucu gözlük, eldiven vb.) sağlanacaktır. Asbestli borularla karşılaşılması durumunda, Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak aşağıdaki önlemler alınacaktır: - Asbestli borularla çalışan işçiler koruyucu maske kullanacaktır; - Çalışanlar asbest içeren herhangi bir çalışma alanında yemek yemeyecek, içmeyecek, çiğnemeyecek veya sigara içmeyecektir; - Damla bezleri tekrar kullanılmayacaktır; - Çalışma alanını terk etmeden önce, işçiler koruyucu giysilerini çıkarmadan önce HEPA filtreli bir vakum kullanarak veya nemli silme yoluyla koruyucu giysilerini dekontamine etmelidir; ve - Çalışanlara uygun el ve yüz yıkama tesisleri ve tozlu işler için duş tesisleri sağlanır. İşçiler çalışma alanını terk etmeden önce ellerini ve yüzlerini yıkamalıdır.									

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹	
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç Aylık			
TOPLUM SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE EMNİYETİ											
Toplum sağlığı, güvenliği ve emniyeti	- Proje inşaat aşaması için bir Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyet Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. Personel, toplum sağlığı ve güvenliği önlemlerinin ve davranış kurallarının önemi konusunda eğitilecektir. - Yerel halkla teması en aza indirmek ve ilgili olduğu şekilde işgücü akışını önlemek amacıyla Proje çalışanlarına yeterli kalitede konaklama hizmetlerinin (eğlence tesisleri, mağazalar vb. sağlanması dahil) sunulmasını sağlamak için Konaklama Kampı Yönetim Planının geliştirilmesi ve uygulanması - Yerel topluluklarla teması en aza indirmek için Proje personeline yeterli kalitede konaklama ve kamp alanı hizmetleri sağlanacaktır - Çalışma alanı çevresindeki topluluklar, çalışmalar başlamadan önce istişare toplantıları, broşürler ve bilgilendirme tabelaları aracılığıyla bilgilendirilecektir. - Trafiğin yoğun olduğu bölgelerde nakliye ve malzeme taşımacılığı trafik yoğunluğunun azaldığı saatlerde yapılacaktır. - Güvenli yaya erişimi için mümkün olan yerlerde inşaat alanlarında yaya geçidi ekipmanları kullanılacaktır. - Proje sırasında şehir merkezindeki kutsal yapıların, türbelerin ve ibadet yerlerinin zarar görmemesi için gerekli tüm önlemler alınacaktır. - Proje alanında bulunan işyerleri ve ticari kuruluşların ticari faaliyetlerini engellemeyecek şekilde çalışma planı yapılacaktır. Özellikle ticari faaliyetleri engelleyecek yol kapatmaları alternatif güzergâhlar belirlenip bilgilendirme yapıldıktan sonra yapılacaktır. - İnşaat faaliyetleri, okullar, hastaneler ve camiler gibi hassas alanların günlük işleyişini aksatmayacak şekilde yürütülecektir. - Topluluklar ve diğer paydaşlarla bilgi paylaşımı ve istişare, Paydaş Katılım Planı (PKP) doğrultusunda gerçekleştirilecektir. - Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Trafik Yönetim Planı geliştirilecek ve uygulanacaktır. - Toplunun Proje'nin ömrü boyunca endişelerini dile getirebilmesi için bir şikayet mekanizması kurulacak ve şikayet mekanizmasının görünürlüğü sağlanacaktır.	X			Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Trafik kazası kayıtları Şikayet kayıtları	X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil		

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Stirekli	Aylık	Üç Aylık		
	- Kahramanmaraş'ın yerel kültürü ve değerleri projenin tüm aşamalarında göz önünde bulundurulacak ve çalışanlar davranış kuralları konusunda eğitilecektir. - Kültür çatışmasına neden olabilecek her türlü davranıştan kaçınılacak ve çalışanlar bu konuda eğitilecektir. - Alt projede binaların, kutsal ağaçların veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında yapılması gereken çalışmalar yalnızca geliştirme güzergahı içinde gerçekleştirilecektir. Ekip üyeleri, yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelere zarar vermekten kaçınmak için çalışmalar başlamadan önce eğitilecek ve bilgilendirilecektir. - İşyerlerinin ve ticari kuruluşların ticari faaliyetlerini engellemeyecek şekilde çalışma planı yapılması. - İnşaat sahaları ve erişim yolları, personelin ve araçların diğer alanlara erişimini sınırlandırmak için uygun tabelalar, işaretler ve çitlerle diğer alanlardan ayrılacaktır									
Yakındaki topluluk üzerinde toz ve gürültü etkileri	- Projenin inşaat aşamasında Hava Kalitesi Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek için transfer yollarına gerektiğinde su püskürtülecektir (örneğin mobil sulama araçları kullanılarak). - Projenin inşaat aşaması sırasında bir Gürültü Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır; - Toplumu inşaat sırasındaki olumsuz etkilerden korumak için aşağıdaki temel önlemleri uygulama taahhütlerini içeren bir Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı: gürültü, toz, malzeme ve tehlikeli maddelerle ilgili diğer emisyon riskleri ve kazalar. - İnşaat faaliyetleri yakındaki topluluklar dikkate alınarak planlanacak ve gerekirse akşam ve gece saatlerinde inşaat faaliyetlerinin yürütülmesi için ilgili makamdan gerekli izin alınacaktır. - Trafik Yönetim Planı hazırlanacak ve Projenin inşaat aşamasında uygulanacaktır.		X		Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
Can ve yangın güvenliği	Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.		X				X		Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Çalışma ofisleri ve işçi konaklama alanları için gerekli önlemler alınacaktır. Acil durum toplanma alanları ve tabelaları, kaçış yolları ve işaretleri ile acil durum uyarı sistemleri kurulacaktır. - İşçi konaklama kamp alanlarında yeterli ve kolay erişilebilir yangın söndürücüler ve ekipmanlar bulunacaktır.								Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
Güvenlik	- Güvenlik, toplumun güvenliğini veya Proje Şirketinin toplumla ilişkisini tehlikeye atmayacak ve ulusal gereklilikler ve uluslararası standartlarla tutarlı bir şekilde sağlanacaktır. Şikayet mekanizması, toplulukların ve işçilerin güvenlik sorunları ve güvenlik personelinin davranışları ile ilgili endişelerini dile getirmelerine olanak sağlayacaktır. - Çalışanların konaklama kamp alanına izinsiz giriş çıkışlarını engellemek için özel güvenlik birimleri kurulacaktır.		X				X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
ARAZİ EDİNİMİ VE İSTEMSİZ YENİDEN YERLEŞİM										
Arazi edinimi, fiziksel/ekonomik yerinden edilme Alt projeye ilgili arazi edinimi veya arazi	- Bitki örtüsüne, tarım arazilerine ve yapılarına, meralara, hayvancılık tesislerine zarar vermekten kaçınılacaktır. Herhangi bir hasar durumunda, yenileme maliyeti veya diğer kabul edilebilir maliyetler (ÇSS5 ile uyumlu olarak) üzerinden tazminat derhal uygulanacaktır. - İnşaat faaliyetlerinin yerel halkın sosyal ve ekonomik yaşamını kısıtlamaması/engellememesi sağlanacaktır. - İşçilerin ve ağır ekipmanların Alt Proje için belirlenen çalışma alanını terk etmemesi sağlanacaktır. - Yerel topluluklarla istişareler gerçekleştirilmelidir.				Şikayet kayıtları Anketler Raporlar				Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon) PUB	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
kullanımındaki kısıtlamalar fiziksel yerinden edilmeye (yer değiştirme, konut arazisi kaybı veya barınak kaybı), ekonomik yerinden edilmeye (arazi, varlık kaybı veya gelir kaynaklarının veya diğer geçim kaynaklarının kaybına yol açan varlıklara erişim) veya her ikisine birden neden olabilir.	- Alt proje kapsamında herhangi bir kamulaştırma yapılmayacaktır. - Alt proje faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar için bir şikayet mekanizması oluşturulacaktır. - Proje çalışma alanı dışındaki özel ve kamu arazilerine girilmeyecek ve bunu önlemek için tüm önlemler alınacaktır. - Arazi edinim faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar için şikayet mekanizmasının mevcudiyeti sağlanacaktır.								(etkili şikayet mekanizması nın işletilmesi; uyumun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (PUB tarafından işletilen şikayet mekanizması nı destekler)	
KÜLTÜREL MİRAS										
Arkeolojik Alanlara Verilen Zarar İnşaat çalışmaları sırasında daha	Kazı çalışmaları sırasında arkeolojik kalıntılara veya tesadüfi buluntulara rastlanırsa, çalışmalar durdurulacak ve ÇSYÇ'deki Tesadüfi Buluntu Prosedürü uyarınca ilgili kurumlarla iletişime geçilecektir. Yüklenici böyle bir bulguyu derhal (24 saat içinde) İşverene ve İLBANK'a bildirecektir.		X		Şans eseri bulunan kayıtlar		X		Yüklenici (uygulama) Kontrol Müşaviri (süpervizyon)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç Aylık		
Önce bilinmeyen kültürel mirasla karşılaşılabilir	- Yüklenici ve alt yüklenici çalışanları da dahil olmak üzere proje çalışanlarına, tesadüfi buluntuların ortaya çıkması durumunda izlenecek prosedürler hakkında Tesadüfi Buluntu Prosedürü eğitimleri verilecektir. - Proje alanındaki kutsal binaların, mezarların ve ibadet yerlerinin proje sırasında zarar görmemesi için gerekli tüm önlemler alınacaktır. Ekip üyeleri, yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelere zarar vermektan kaçınmak için çalışmalar başlamadan önce eğitilecek ve bilgilendirilecektir.				Şans bulma prosedürlerine ilişkin eğitim sayısı				PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (tesadüfi buluntularla ilgili yazışmalar için PUB'u desteklemek tedir)	
PAYDAŞ KATILIMI										
Bilgi Paylaşımı/ Paydaş Katılımı/ Toplum Şikayetleri	- Paydaş Katılım Planı (PKP) ve Şikayet Mekanizması uygulanacaktır. - PKP yıllık olarak ve projenin uygulanması sırasında İLBANK PUB tarafından projede önemli değişiklikler olması durumunda güncellenecektir; - Şikayetlerin ele alınması için sorumlu personelin iletişim bilgileri de dahil olmak üzere PKP ve Şikayet Mekanizmasının duyurulması. - Çevredeki toplulukların inşaat faaliyetleriyle ilgili şikayetlerini izlemek ve etkilenen topluluklarla ilişkileri sürdürmek için Sosyal Uzman atanacaktır. - Şikayet mekanizması ve diğer kanallar aracılığıyla alınan tüm kayıtlar, projenin ömrü boyunca bir şikayet günlüğüne kaydedilecektir.		X		Şikayet kayıtları Paydaş katılım kayıtları		X		PUB (PKP'nin uygulanması, şikayet mekanizmasının işletilmesi ve raporlama) KASKİ (gerektiğinde PUB'u destekler) Yüklenici (şikayetlerin ele alınmasına)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	İşletme		Sürekli	Aylık	Üç Aylık		
									yönelik eylemlerin uygulanması) Gözetim Danışmanı (gözetim)	

6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM

Projenin başarılı bir şekilde uygulanması, diğerlerinin yanı sıra çevresel ve sosyal risk yönetimi önlemlerinin etkili bir şekilde uygulanmasına bağlı olacaktır. ÇSYP, PKP, YYÇ, ÇYP ve diğer çevresel ve sosyal belgelerin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için kilit paydaşlara yönelik eğitim ve kapasite geliştirme çalışmaları yapılması gerekecektir. Başlangıç eğitim yaklaşımı aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Çevresel ve sosyal risk yönetimine ilişkin eğitim, mümkün olduğu ölçüde proje döngüsüne ve operasyonel prosedürlere entegre edilecektir.

Tablo 3 Önerilen Eğitim ve Kapasite Geliştirme Yaklaşımı

Sorumlu Taraf	İzleyici	İşlenebilecek Konular / Temalar
Gözetim Danışmanı	Yükleniciler/KASKİ	- Dünya Bankası ÇSÇ'nin Gereklilikleri - Y-ÇSYP ve alt yönetim planlarının uygulanması - PKP ve şikayet/faydalanıcı geri bildirim mekanizmasının uygulanması - Davranış Kuralları, olay raporlama, CSI/CT dahil olmak üzere İYP'nin uygulanması - İlgili Ç&S risk yönetimi önlemlerinin/araçlarının uygulanması - Acil durum hazırlığı ve müdahalesi dahil İSG - Toplum sağlığı ve güvenliği, - Cinsel eşitlik ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet
Yükleniciler	Proje Çalışanları	- Acil durumların önlenmesi ve acil durumlara hazırlık ve müdahale düzenlemeleri, araç güvenliği, alet, makine ve ekipmanların güvenli kullanımı, yüksekte çalışma dahil olmak üzere İSG - Sözleşmeye bağlı çevresel ve sosyal gereklilikler - Yüklenici ÇSYP - Davranış Kuralları - Birincil tedarikçiler için işgücü gereksinimleri - Bulaşıcı hastalık ve salgın önlemleri (Covid-19, salmonella vb.) - CSI/CT içermeyen, çeşitli ve saygılı iş yerleri
Gözetim Danışmanları	Topluluk üyeleri	- Temel İSG önlemleri ve kişisel koruyucu ekipman - Toplum sağlığı ve güvenliği konuları - Davranış Kuralları - Şikayetlerin giderilmesi - CSI/CT konuları, önleme tedbirleri

7. İZLEME VE RAPORLAMA

İzleme, belirlenen etki azaltma yönetim stratejilerinin uygulanmasının sürekliliğinin ve etkinliğinin sağlanmasında kilit bir rol oynamaktadır. İzleme Planının temel amacı, bu ÇSYP'de öngörülen önlemlerin ve gerekliliklerin uygulanmasını değerlendirmektir. İzleme yoluyla elde edilen bilgiler, Projenin tüm aşamalarında yönetim planlarını iyileştirmek için kullanılabilir. Etki değerlendirmesi, önemlerini belirlemek ve bu etkiler için uygun yanıtları dahil etmek için ilgili tüm potansiyel etkileri kapsamaya çalışsa da, izleme yoluyla elde edilen bilgiler kullanılarak bir sorun haline gelmeden önce yönetilebilecek veya hafifletilebilecek beklenmedik etkiler ortaya çıkabilir. Bu nedenle izleme, yönetim planlarının başarılı bir şekilde uygulanmasını ve Proje'nin tüm aşamalarında çevrenin iyi uygulamalarla korunmasını sağlayacaktır.

Yükleniciler, Ç&S risk yönetimi dokümanlarında (ÇSYP'ler) yer alan etki azaltma önlemlerini denetim danışmanının kontrolü ve İLBANK PUB'nin gözetimi altında uygulamaktan sorumlu olacak ve ilgili ihale dokümanları ve sözleşmelerde belirtilen kriterlere uygun olarak Ç&S performansı hakkında denetim danışmanı aracılığıyla İLBANK PUB'ye aylık, üç aylık ve altı aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSİR) sunacaktır.

Alt projelerin ÇSG performansı, sorumlu yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından günlük olarak izlenecek ve ekip, saha bulgularını aylık olarak incelenmek üzere denetim danışmanına raporlayacaktır. Denetim danışmanı saha inceleme bulgularını kontrol edip ekleyecek ve konsolide raporları İLBANK PUB'a sunacaktır. İLBANK PUB, bu raporları incelenmek üzere yerel PMC ile paylaşma hakkına sahiptir.

Yükleniciler tarafından hazırlanacak Ç&S Raporlarında İLBANK tarafından hazırlanan rapor formatı kullanılacaktır. Bu raporlar, Raporun kapsadığı dönemi takip eden ayın ilk haftası içinde İLBANK'a sunulmak üzere Danışmana gönderilecektir. Raporda yer alan ekler ve destekleyici belgeler de raporla birlikte sunulacaktır.

8. UYGULAMA TAKVİMİ VE BÜTÇE KAYNAKLARI

Bu başlık altında, ÇSYP'nin uygulanmasına yönelik harcama kalemleri sunulmaktadır. ÇSYP bütçe kaynağı şu şekilde verilmiştir Tablo 4.

Tablo 4. ÇSYP Bütçe Kaynakları

Bütçe Kalemi	Bütçe kaynağı
İLBANK PUB için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması İLBANK PUB tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama	Daimi uzmanlar İLBANK bütçesinden, danışman uzmanlar ise TERRP/Bileşen 4.1 bütçesinden finanse edilecektir.
KASKİ için sosyal odak noktasının atanması	KASKİ'nin kendi bütçesinden finanse edilecektir (*)
Kontrol danışmanlığı için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Denetim Danışmanının bütçesine dahildir (**)
Yüklenici için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Yüklenicinin bütçesine dahildir (**)
ÇSYP önlemlerinin uygulanması	Yüklenicinin bütçesine dahildir (***)
ÇSYP Ölçümlerinin ve gerektiğinde laboratuvar analizlerinin gözetim danışmanı tarafından izlenmesi	Gözetim Danışmanının bütçesine dahildir

(*) Bu pozisyonlara KASKİ kadrolu personeli atanacağı için Proje bütçesine ekstra bir maliyet getirmeyecektir.

(**) Uzmanların işe alımları, gözetim danışmanlık hizmetleri bütçesi kapsamında finanse edilir. İlgili maliyet tahminleri, danışman seçiminin ilk aşamasında dikkate alınır. Yükleniciler, tekliflerinin kapsamı ve fiyatı dahilinde ÇSYP'nin uygulanması ve izlenmesi için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarını işe almakla yükümlüdür. Bu aşamada uzman başına aylık maliyet tahmini 1.000 €/ay'dır)

(***) Laboratuvar ve test yükümlülükleri ve ilgili raporlama sorumluluğu, inşaat süresi ve kusur sorumluluk süresi boyunca iş sözleşmesinde yer alacaktır. Daha sonra işletme aşaması için bu sorumluluk KASKİ'ye devredilecektir.

Proje için inşaat süresinin 30 ay olması ve bunu takip eden 12 aylık kusur sorumluluk süresi ile toplam 42 aylık uygulama süresi planlanmaktadır. Projenin Uygulama Takvimi aşağıda Tablo 5'da verilmiştir.

Tablo 5 Uygulama Takvimi

No	Item / Month	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
	Khramanmaraş Central Drinking Water, Sewerage and Stormwater Network Project																																												
W5-1	Contract Signing and Construction																																												
	DLP																																												

9. PAYDAŞ KATILIMI

TERRP'nin ÇSYÇ'sine ve Dünya Bankası çevresel ve sosyal standartlarına göre, Çevresel ve Sosyal Tarama çalışması, Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi (Kısım-4) için Ç&S riskini 'Orta' olarak sınıflandırmıştır. Sonuç olarak, bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hazırlanmıştır. Projenin danışmanlar Optimal PMO ve Eptisa tarafından sunulduğu Halkla Danışma Toplantısı 29 Ağustos 2024 tarihinde saat 13:30'da gerçekleştirilmiştir. KASKİ Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Altunok ve İLBANK'tan Abdullah Furkan açılış konuşmalarını yaptı. Toplantıda proje detayları, DB finansmanı, ÇSYP'nin amacı, çevresel ve sosyal riskler ile projenin faydaları ve sosyal etkileri ele alındı. Ayrıca halkın nasıl bilgilendirileceği ve şikayetlerin nasıl iletilebileceği hakkında da bilgi verildi.

10.EKLER

10.1. Ek-1: Tesadüfi Bulgular Prosedür Formu

Tesadüfi Bulguların Raporlanması - Bildirim Formu

PART A			
BÖLÜM A			
Sub-Project Location: <i>Proje Sahası</i>	District (İlçe): <i>Village (Köy):</i>	Date: <i>Tarih</i>	Form No: <i>Project Information</i> <i>Proje Bilgisi</i>
Name of person reporting chance find: <i>Şans bulgusunu rapor eden kişinin ismi</i>			
Was work stopped in the immediate vicinity of the chance find? ☐ Yes ☐ No <i>Şans bulgusunun tam çevresinde iş durduruldu mu? Evet Hayır</i>			
Was a buffer zone created to protect the chance find? ☐ Yes ☐ No <i>Şans bulguyu korumak için tampon bölge oluşturuldu mu? ☐ Evet ☐ Hayır</i>			
NOTIFICATION			
BİLDİRİM			
Site manager and E&S manager contacted ☐ Yes ☐ No <i>Saha Müdürü ve Çevre Müdürü ile irtibata geçildi ☐ Evet ☐ Hayır</i>			
CHANCE FIND DETAILS			
ŞANS BULGU AYRINTILARI			
GPS coordinates <i>GPS koordinatları</i>	Photo record ☐ Yes ☐ No (HD quality - no cell phone photos) <i>Fotoğraf kaydı ☐ Evet ☐ Hayır (HD kalitesinde -cep telefonu fotoğrafı değil)</i>	If not, explain why: <i>Değil ise nedenini açıklayınız</i>	
	Other records ☐ Yes ☐ No Specify (drawings, HD quality videos, etc.): <i>Diğer kayıtlar ☐ Evet ☐ Hayır</i>	Belirtin (çizimler, HD kalite videolar, vb.)	
Description of chance find: <i>Şans bulgusunun tanımı</i>			

Description of site/finding and other specifications of site/finding: (e.g. surface sediment type, ground surface visibility, distance to closest watercourse, etc.)

Sahanın/ bulgunun ve saha/bulgunun diğer özelliklerinin tanımı: (örn. Yüzey sediman türü, yüzey zemin görünürlüğü, en yakın su yoluna olan mesafe, vb.)

PART B BÖLÜM B	
NOTIFICATION OF MUSEUM DIRECTORATE ARCHAEOLOGIST MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ ARKEOLOĞUNA BİLDİRİ	
Monitoring archaeologist contacted museum directorate archaeologist İzleme arkeoloğu, müze müdürlüğü arkeoloğu ile irtibata geçti. Date of notification: Bildirim tarihi: Name of museum directorate and name of museum archaeologist: Müze müdürlüğünün adı ve Müze müdürlüğü arkeoloğunun adı: Contact number of museum directorate archaeologist: Müze müdürlüğü arkeoloğunun iletişim numarası:	☐ Yes ☐ No ☐ Evet ☐ Hayır
DECISION OF MUSEUM DIRECTORATE ARCHAEOLOGIST MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ ARKEOLOĞUNUN KARAR/	
Date of site visit: Saha ziyaret tarihi:	
☐ Site/Finding of no significance - Construction to proceed with no further action - ☐ End of a chance find the procedure Önemsiz Saha - Bulgu - daha fazla araştırma yapılmadan inşaat devam edilebilir - Şans bulgu prosedürün sonu. Date of notice to resume work: İşe devam etme tarihinin bildirisi:	☐ Site Finding of significance - Further actions required Önemli Saha - Bulgu - Ek araştırma gerekmektedir Please Fill out Part C Lütfen Bölüm C'yi doldurun.
Name of museum directorate archaeologist: Müze müdürlüğü arkeoloğunun ismi: Contact information: İletişim numarası:	
Site manager and E&S manager contacted Saha Müdürü ve E & S müdürü ile irtibata geçildi	☐ Yes ☐ No ☐ Evet ☐ Hayır
PART C BÖLÜM C	
FURTHER FIELD INVESTIGATION EK SAHA ARAŞTIRMASI	

☐ Site/Finding of minor significance ☐ Az önem taşıyan saha/bulgu	☐ Site/Finding of moderate significance ☐ Orta derecede önemli saha/bulgu	☐ Site/Finding of high significance ☐ Çok önemli saha/bulgu	
Describe additional work to be conducted. Yapılması gereken ek işlerin tanımı			

Date started:

Başlangıç tarihi

Date of notice to resume work: *işe*

geri dönme tarihi bildirisi Name of

museum directorate archaeologist:

Müze müdürlüğü arkeoloğunun ismi:

Contact information:

İletişim numarası

Date completed:

Bitiriş tarihi

Construction manager contacted

inşaat müdürü ile irtibata geçildi

☐ Yes

Evet

☐ No

Hayır

10.2. Ek-2 - Tesadüfi Bulgu Prosedürü

BULUNMA TARİHİ	TESADÜFİ BULUNTUNUN KISA AÇIKLAMASI	YETKİLİ PERSONELİN ADI BİLDİRİLMİŞTİR	EYLEM	TESADÜFÜ BULGU BİLDİRİMİ TAMAMLANDI	DURUM AÇIK VEYA KAPALI	DİĞER HUSUSLAR

10.3. Ek-3 - İletişim Bilgileri

Müze Müdürlüğü	Adres	Telefon	Faks	E- posta

KORUMA KURULU	SORUMLULUK ALANLARI	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA

10.4. Ek-4- Halkla İstişare Toplantısı Tutanağı

TÜRKİYE DEPREM İYİLEŞTİRME VE YENİDEN İMAR PROJESİ (P180849) (TERRP)

Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve
Yağmursuyu Şebeke Projesi (Kısım-4)

HALKLA İSTİŞARE TOPLANTISI TUTANAKLARI

Revizyon : REV.00

Toplantı Tarihi : 29 Ağustos 2024

Toplantı Yeri : Necip Fazıl Kısakürek Kongre Merkezi

Bu Halkla İstişare Toplantısı Tutanağı, Dünya Bankası (DB) tarafından desteklenen Türkiye Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (P180849) (TERRP) Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi (Kısım-4) kapsamında İLBANK ve Optimal -Eptisa JV tarafından hazırlanmıştır. İLBANK'ın izni olmadan baskı, fotokopi veya başka bir yolla çoğaltılamaz ve/veya yayınlanamaz; bu izin olmadan üretildikleri amaç dışında kullanılamaz.

HALKIN KATILIMI TOPLANTISI

Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi (Kısım-4), şehrin acil ihtiyaçlarının giderilmesi için TERRP kapsamında Dünya Bankası tarafından finanse edilmektedir. Projenin uygulanmasından İLBANK sorumludur.

TERRP'nin ÇSYÇ'si ve Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Standartları uyarınca, Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi (Kısım-4) için bir Çevresel ve Sosyal Tarama çalışması yapılmış ve Projenin Ç&S risk sınıflandırması "Orta" olarak belirlenmiştir. Buna göre, Proje için bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hazırlanmıştır.

ÇSYP'nin bir gereği olarak 29 Ağustos 2024 tarihinde saat 13.30'da Halkla İstişare Toplantısı düzenlenmiştir.

Özet

Proje ile ilgili bilgiler müşavir olan Optimal PMO'nun Eptisa Mühendislik ve Müşavirlik Hiz. Bil. İnş. Tic. Ltd. Şti. ve Eptisa Servicios de Ingeniería S.L. Ortak Girişimi tarafından Halkla İstişare Toplantısı'nda sunuldu. Detaylar aşağıdaki gibidir:

Toplantının açılış konuşması KASKİ Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Altunok ve İLBANK Genel Müdürlüğü'nden Abdullah Furkan tarafından yapıldı. Proje hakkında genel bilgi verilerek projenin amacı anlatıldı. Bölgede gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında bilgi verildi. DB finansmanlı Türkiye Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP) hakkında genel bilgiler, bu projenin neden oluşturulduğu ve proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında bilgi verildi.

Kahramanmaraş Merkez İçme Suyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi'nin (Kısım-4) Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hakkında genel bilgiler ve ÇSYP'nin neden hazırlandığı, projenin çevresel ve sosyal risklerinin ÇSYP kapsamında değerlendirildiği bilgileri danışman firmadan Öner Akten tarafından verildi. Projenin ilçeye katkısı ve proje ile ilgili teknik bilgiler verilerek, projenin halka nasıl fayda sağlayacağı, inşaat faaliyetlerinin nasıl yürütüleceği ve proje kapsamında inşaat faaliyetlerinin etkilerinin nasıl önleneceğinin önemi vurgulandı. Ayrıca, projelerin sosyal riskleri ve faydaları, alt proje uygulandığında halkın nasıl bilgilendirileceği ve şikayetlerin nasıl iletilebileceği hakkında detaylı bilgi verildi.

Soru Cevap Oturumu

Bu alt bölümde, Kamu İstişare Toplantısı sırasında katılımcıların görüş, talep ve soruları ile bunlara ilişkin alınan cevaplar sunulmuştur. Detaylar aşağıdaki gibidir:

Soru - Muhtar (Akif İnan Mahallesi): Projede su deposu var mı? Su kesintileri ile ilgili şikayetlerimiz var. Bir depo yapılırken diğerinden su aktarılabilir mi?

Cevap-KASKİ GMY: Şebekedeki önemli kayıp ve kaçaklar nedeniyle depolar bilinçsizce boşaltılmaktadır. KASKİ projeden bağımsız olarak kendi bütçesi ile 17 adet

su deposu inşa edecektir. İhalesi tamamlanmıştır ve sözleşme imzalanmayı beklemektedir. Bu, su sıkıntısı sorununu çözecektir.

Talep - Muhtar (Senemayşe Mahallesi): Duraklı Mahallesi proje kapsamına dahil mi?

Cevap-KASKİ GMY: Bu bölge Paket 1'e dahildir. Paket 1 için 05.08.2024 tarihinde halkın katılımı toplantısı yapılmıştır. Ayrıca, ilçelerin özel ihtiyaçlarına göre önceliklendirme yapılarak inşaatla başlanacaktır.

Soru - Muhtar (Mehmet Akif Mahallesi): Kot farkından dolayı kanalizasyon suları evlere doluyor. Proje kapsamındaki boru hatları bu kot farkı göz önünde bulundurularak değerlendirilebilir mi? Ayrıca başka bir projeden kalan su boruları yolun ortasında duruyor. Bunları kaldırmak için kimse gelmedi. Bu projede de benzer sorunlarla karşılaşacak mıyız?

Cevap - KASKİ GMY: Projeler kot farkları dikkate alınarak tasarlanacaktır. Karşılaştığınız sorunları KASKİ personeli ile paylaşırsanız, çözüm bulmak için proje yöneticilerine iletebilirler.

Soru - Muhabir (Doğan Gazetesi): Kırsal ilçeler de projeye dahil mi?

Cevap - KASKİ GMY: Elbistan ve Pazarcık merkez ilçelerine öncelik verilecektir. Proje kapsamına alınmayan ilçeler için kendi kaynaklarımızı kullanacağız.

Soru - Muhtar (Yunus Emre Mahallesi): Altyapı inşaatı sırasında elektrik kabloları yer altına alınabilir mi?

Cevap - KASKİ GMY: AYKOME aracılığıyla ilçe belediyeleri, telekom ve elektrik dağıtım şirketleriyle irtibata geçerek projemiz hakkında bilgi verdik ve planlamalarınızı buna göre yapmalarını istedik.

Soru - Muhtar (Gayberli Mahallesi): İhale ne zaman yapılacaktır?

Cevap - KASKİ GMY & İLBANK Teknik Uzmanı Sayın Abdullah Furkan: Birinci etabın ihalesi tamamlandı. İkinci ve üçüncü fazların ihaleleri önümüzdeki hafta yapılacak. Kalan üç faz da bir ay içerisinde ihale edilecek. Eylül ortasına kadar tüm paketler ihale edilmiş olacak. Bir aylık bir askı süresi var. Sözleşme imzalama sürecinde itirazlar ortaya çıkabilir ve bu da süreyi uzatabilir. Sözleşme imzalandıktan ve yüklenici iş planını teslim ettikten sonra tarihler netleşecektir.

Soru - Muhtar (Fatih Akpınar Mahallesi): Proje kapsamında tüm hatlar her sokaktan geçecek mi? Ölçüm sağlayabilir misiniz?

Cevap - KASKİ GMY & İLBANK Teknik Uzmanı Sayın Abdullah Furkan: Proje kapsamı ile ilgili detaylı bilgi ihale sürecinde verilecektir. Tüm hatlar her sokaktan geçmeyecektir. Proje ilçelerin ihtiyaçlarına göre tasarlanıyor. Ayrıca KASKİ ve muhtarlarla yapacağımız toplantılarla proje detaylarını halka aktaracağız.

Soru - Muhtar (Karacaoğlan Mahallesi): İnşaat sırasında toz, gürültü vb. şikayetler için kime başvurmaliyiz?

Cevap - KASKİ GMY & Danışman Çevre Uzmanı Sayın Öner Akten: Şikayetlerinizi doğrudan yükleniciye, CİMER'e, İLBANK'a ve halk toplantıları aracılığıyla bildirebilirsiniz. Sahada bir şikayet mekanizması kurulacaktır. Şikayetler çözülmezse cezalar söz konusu olacak. İhaleye katılmak için bile paydaş katılım toplantıları gerekiyor, bu nedenle proje sürecinde paydaşlara ve onların şikayetlerine her zaman öncelik verilecek.

Soru - Muhtar (Karaman Mahallesi): Hızlı iletişim ve gerçek zamanlı güncellemeler için bir WhatsApp grubu kurulabilir mi?

Cevap - Danışman Çevre Uzmanı Sayın Öner Akten: Kurulabilir.

Soru - Muhtar (Necip Fazıl Mahallesi): Planlı veya plansız kesintileri önceden bize bildirebilir misiniz?

Cevap - KASKİ GMY & İl Sağlık Müdürlüğü Personeli Sayın Ali Akben: Planlı kesintiler konusunda mümkün olduğunca kamuoyunu bilgilendirmeye çalışıyoruz ancak ani müdahaleler nedeniyle ani kesintiler yaşanabiliyor. Bazen bazı hatları tamir ettikten sonra musluklardan kahverengi su geliyor. Bu tür konularda KASKİ ile birlikte çalışırsak kamuoyunu da bilgilendirebiliriz.

SONUÇ

Halkın Katılımı Toplantısı, müşavir firma yetkililerinin proje hakkında bilgi vermesi ve sonrasında gerçekleştirilen soru-cevap bölümü ile yaklaşık iki saat sürdü. Proje hakkında halka gerekli bilgiler verildi ve soruları cevaplandırıldı.

Soru-cevap bölümünün tamamlanmasının ardından KASKİ Genel Müdür Yardımcı bir kapanış konuşması yaptı. Her türlü etki azaltma önlemine rağmen halkın yine de etkilenebileceğini söyledi. Bu nedenle çalışmalar sırasında halktan sabır istedi ve depremde sonra Kahramanmaraş'ı hep birlikte yeniden inşa etmemiz gerektiğini ve yeniden inşanın temelini altyapı olduğunu sözlerine ekledi. Ardından toplantıya katılan herkese teşekkür etti.

KATILIMCI LİSTESİ

PAYDAŞ KATILIM TOPLANTISI TUTANAĞI					
Toplantı Konusu:	Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Projesi – Paket 2,3,4,5 ve 6 Halkın Katılımı ve Bilgilendirme Toplantısı				
Toplantı Yeri / Tarihi	Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi			29.08.2024 – 13:30	
Katılımcılar:	İsim-Soyisim	Meslek	Temsil Ettiği Kurum / Yerleşim Yeri	Telefon	İmza
1	Mutlunur Fıkan Döşer	İnsaat müh.	optimal		
2	Aslıgül Yılmaz	Gevre Yıkma	Optimal		
3	Öner Akten	Gevre müh.	optimal		
4	İnci Karakaya Jeyar	Gevre Yıkma	ILBANK		
5	Rahime Sığut	Muhtar	Ertuğrul Gürsi		
6	Ali Gökçe	Muhallef	Yunus Sınır		
7	M. Öner AKTEN	Gevre müh.	Enesca		
8	Zülküf Tufan	Muhtar	Necip Fazıl		
9	Tufan Adıyaman	Gazeteci	Karataş		
10	Mahmut Kahraman	Muhtar	Yunus Emir		
11	İsmail GÖRÜK	Muhtar	Karataş		
12	İsmail GÖRÜK				
13	Ali Yılmaz	Su müh.	KASEİ		
14	Ali GÖZLEK	Fatih müh.	Muhtar		
15	Ali Aydın	Grafik	KASEİ		
16	Gülhan Ailgöç	uzman	İl Sağlık Müd.		

Şekil 1: Katılımcı Listesi-1

	İsim-Soyisim	Meslek	Temsil Ettiği Kurum /Yerleşim Yeri	Telefon	İmza
17	Arda Telli	karşıp. Teh. 1. sq. m. d.	5397457596		
18	Ali AKBEN	" "	" "	5337206778	
19	Ayşe NACAR	gen. b. b. k. 11. b. k. m. d.	541 418 0910		
20	Cemal AŞCI	Muhtar	meh. Akif mah.	05535908581	
21	Mikail Küçük	SOFA	ATTA	05378876822	
22	Kazım Kandıra	Emekli	AKR.	05063148469	
23	Alaettin Küçük	Kurtul	Sehit E. l. y. mah.	05393607171	
24	Ömer İncuoglu		Y. b. k. mah.	05344750225	
25	Haticevzen	Muhtar	İstosgen mah.	05322005887	
26	Erol Ömür	İstosgen	İstosgen	05061618358	
27	Giner Saygılı	Muhtar	Mağrolu mah.	0544809936	
28	Ali KANISER	Barbaros		05346588898	
29	Boşun Kabak	meramkipe		05304055225	
30	Mustafa Güfte	peremah mah.		05359324952	
31	Uğur Savaş	Aktın muhtar		05315629201	
32	Anıl Bayraktar	Yahya mah.		05372487771	
33	Muhammet Kocacı	Muhtar	Aslanbey mah.	05366867492	
34	MUSTAFA TILKİ	Muhtar	Fatih mah.	05376273464	

Şekil 2: Katılımcı Listesi-2

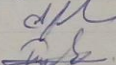
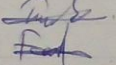
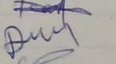
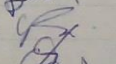
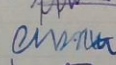
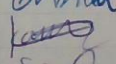
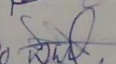
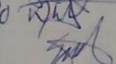
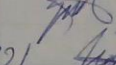
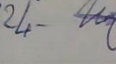
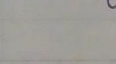
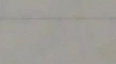

PAYDAŞ KATILIM TOPLANTISI TUTANAĞI

Toplantı Konusu: Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Projesi – Paket 2,3,4,5 ve 6 Halkın Katılımı ve Bilgilendirme Toplantısı

Toplantı Yeri / Tarihi: Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi 29.08.2024 – 13:30

Katılımcılar:	İsim-Soyisim	Meslek	Temsil Ettiği Kurum /Yerleşim Yeri	Telefon	İmza
1	Cihat DAL	Komisier	Kahramanmaraş İl Emniyet Müd. Bşk.	0539 379 1004	
2	Abdullah FURKAN	Teknik Uzman	İLBANK - Üsküdar	0312 508 3064	
3	Turgut KILAVUZ	Grafik-Tasarım	Kast. Basın yayın	05358614581	
4	Fatih Alçınar	Muhtar	MollaGüeni Mahallesi	0554 111 9120	
5	Durmuş Kaş	Muhtar	Pirireli Mahallesi	05352777508	
6	Azer Şener	video editör	KASKİ	05362883648	
7	Erol Parlak	muhtar	Doğu Bayramlar	05398560616	
8	Abdül Kose	muhtar	Gaybani Mah.	05384168769	
9	Mustafa Altınok	Gen. Md. Yrd.	İKAŞİ	05303277972	
10	oğuzhan Kuralak	muhtar	Ağca	0546545512	
11	Samir Eren	Muhtar	Çayırbaşı Mah.	05446732009	
12	Ali ENGİZEL	muhtar	Fateli Mah.	0535718210	
13	Ercan KOLTEK	Sivil-Konak	Mezmana	05376606979	
14	İlyas Topaloğlu	Senem Ayse Muhtar		05363223324	
15					
16					

Şekil 3: Katılımcı Listesi-3

Kamu İstişare Toplantılarının Fotoğrafları

Şekil 4: Toplantı Fotoğrafları-1

Şekil 5: Toplantı Fotoğrafları-2

Şekil 6: Toplantı Fotoğrafları-3

Şekil 7: Toplantı Fotoğrafları-4

İLBANK ve KASKİ Tarafından Yapılan Toplantı Duyurusu**TOPLANTI İLANI****KAHRAMANMARAŞ MERKEZ İÇMESUYU, KANALİZASYON VE YAĞMURSUYU ŞEBEKELERİ
İNŞAATI PROJESİ – KISIM-2, 3, 4, 5 VE 6****Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı**

İLBANK tarafından Kahramanmaraş ili, Onikişubat ve Dulkadiroğlu İlçelerinde içmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri İnşaatı Projesi yürütülecektir. Aşağıda belirtilen tarih ve saatte proje ile ilgili paydaşları ve halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak için “Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı” yapılacaktır.

Halkımıza saygı ile duyurulur.

İlgili belgelere aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

<https://www.ilbank.gov.tr/uidb/turkiye-deprem-sonrasi-iyilestirme-ve-yeniden-imar-projesi>

Toplantı Yeri: Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi

Toplantı Yerinin Adresi: Yunus Emre Mahallesi, Karaokur Bulvarı, No:1 Onikişubat / Kahramanmaraş

Toplantı Tarihi: 29/08/2024

Toplantı Saati: 13:30

Proje Sahibi: İLBANK

Tel: 03125087000

Mail: pybafet@ilbank.gov.tr

<https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgilendirmeuluslararası>

Müşavir Firma: Optimal-Eptisa İş Ortaklığı

Tel : 03122849414

Mail: info@envesu.com

Şekil 9. İLBANK ve KASKİ Tarafından Yapılan Toplantı Duyurusu

T.C.
İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ
Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı

GÜNLÜDÜR
23.08.2024

Sayı : E-10299408-730-24226
Konu : Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu,
Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi
Projesi 2., 3., 4., 5. ve 6. Kısım, Paydaş
Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi
Toplantısı

DAĞITIM YERLERİNE

Dünya Bankası ile yürütülen görüşmeler çerçevesinde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı "Türkiye Deprem Sonrası İyileşme ve Yeniden İmar Projesi" finansmanının sağlanması amacıyla 01/09/2023 tarihinde Dünya Bankası ile 9580-TR No.lu Kredi Anlaşması imzalanarak finansman temin etmiştir.

Dünya Bankası finansmanının Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından Şubat 2023 depremlerinden etkilenen illere karşılıksız olarak verildiği Türkiye Deprem Sonrası İyileşme ve Yeniden İmar Projesi 1. Bileşeni içerisinde yer alan çevresel altyapı projeleri İLBANK tarafından gerçekleştirilecektir.

Bahse konu proje kapsamında gerçekleştirilecek olan Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi 2., 3., 4., 5. ve 6. Kısım için hazırlanmış olan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Türk Çevre Mevzuatı ve Dünya Bankası çevresel ve sosyal standartlarına uygun olup 22.08.2024 tarihinde İLBANK'ın internet sayfasında yayınlanmıştır. Aşağıdaki karekod ile erişilebilen işbu dokümanın amacı inşaat öncesi ve inşaat süresi boyunca projenin çevresel ve sosyal etkilerinin yüklenicilerle, yerel yönetimlerce ve diğer paydaşlarca nasıl yönetileceği konusunda yol gösterici olmasıdır.

Bu bağlamda, Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi 2., 3., 4., 5. ve 6. Kısım kapsamı, çevresel ve sosyal yönetimi hakkında bilgi verilmesi amacıyla, 29.08.2024 Perşembe günü saat 13:30'da Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi'nde, Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi toplantısı yapılacaktır. Ekte ilan metni ve broşürü iletilen söz konusu toplantıya kurumumuzu temsilen katılımcıların iştirak etmesinin sağlanması konusunda gereğini arz/rica ederiz.

Nevzat TOĞRUL
Müdür V.

Şevket Altuğ TAŞDEMİR
Daire Başkanı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 566899C738 Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/iller-bankasi-ebys>
Emniyet Mahallesi Hıpodrom Caddesi No: 9/21 R.Blok (Merkez Ankara) Yenimahalle/Ankara Bilgi İçin: Galçin HOŞAFÇI
Telefon No: 0 (312) 308 70 00 Faks No: Unvan: Mühendis
İnternet Adresi: www.illerbank.gov.tr Tel: 7915
Kep Adresi: illerbankasi@hs01.ksp.tr E-Posta: ghosafci@illerbank.gov.tr
İller Bankası Anonim Şirketi T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın İlgili Kuruluşudur.

Şekil 10: İLBANK'ın Toplantı Davet Yazısı

[Duyuru](#)

Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekelri İnşaatı Projesi Toplantı İlanı

22 Ağu 2024

TOPLANTI İLANI**KAHRAMANMARAŞ MERKEZ İÇMESUYU, KANALİZASYON VE YAĞMURSUYU ŞEBEKELERİ
İNŞAATI PROJESİ – KISIM 2, 3, 4, 5 VE 6****Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı**

İLBANK tarafından Kahramanmaraş ili, Onikişubat ve Dulkadiroğlu İlçelerinde İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri İnşaatı Projesi yürütülecektir. Aşağıda belirtilen tarih ve saatte proje ile ilgili paydaşları ve halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak için “Paydaş Katılımı ve Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı” yapılacaktır.

Halkımıza saygı ile duyurulur.

İlgili belgelere aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

<https://www.ilbank.gov.tr/izmir/burkcu-deprem-sorasi-yasayirma-ve-yeniden-imar-projesi>

Toplantı Yeri: Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi

Toplantı Yerinin Adresi: Yunus Emre Mahallesi, Karaokur Bulvarı, No:1 Onikişubat / Kahramanmaraş

Toplantı Tarihi: 29/08/2024

Toplantı Saati: 13:30

Proje Sahibi: İLBANK

Tel: 03125087000

Mail: pybafet@ilbank.gov.tr

<https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgilendirmeculuslarasi>

Müşavir Firma: Optimal-Eptisa İş Ortaklığı

Tel : 03122849414

Mail: info@envesu.com

Dokümanlar

 **KAHRAMANMARAŞ MERKEZ İÇMESUYU, KANALİZASYON VE YAĞMUR SUYU
ŞEBEKELERİ İNŞAAT PROJESİ KISIM-2, 3, 4, 5, 6**

Şekil 10: KASKİ Web Sitesinde Yayınlanan Toplantı Davet Yazısı

Şekil 12: İLBANK'ın Resmi İnternet Sitesinde Yayınlanan ÇSYP Belgeleri

Halkla İstişare Toplantısı Bilgilendirme Broşürü

Trafik Yönetimi

İlgili kurumlardan yol kapatma izinleri alınacak ve bölge halkının mağdur olmaması için alternatif güzergahlar belirlenecektir. Yaya trafiğini sağlamak ve kazaları önlemek için kazı alanları güvenlik bariyerleri ile çevrelenecektir. Özellikle Kahramanmaraş merkezinde, iş yerlerine ve yerleşim alanlarına erişimi engellemek ve yaya trafiğini yönetmek için yayaların güvenli kullanabileceği korkuluklu platformlar kullanılacaktır.

Toplum Sağlığı ve Güvenliği

Kamu sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemlerin önemi konusunda çalışanlara eğitim verilecektir. Yerel halkla teması en aza indirmek amacıyla Proje personeli için yeterli kalitede konaklama ve kamp alanı hizmetlerinin sağlanacaktır. Çalışmalar başlamadan önce bilgilendirme tabelaları yerleştirilerek çalışma alanındaki toplumu bilgilendirilecektir. şehir merkezinde bulunan işyerleri ve ticari kuruluşların ticari faaliyetlerini engellemeyecek şekilde iş planı yapılacaktır. İnşaat faaliyetleri okul, hastane ve cami gibi hassas alanların günlük işleyişini aksatmayacak şekilde sürdürülecektir. Projenin tüm aşamalarında Kahramanmaraş yerel kültürü ve değerleri dikkate alınmalı ve çalışanlar davranış kuralları konusunda eğitilecektir.

Hava Kalitesi ve Gürültü Yönetimi

Özellikle kuru hava koşullarında inşaat alanlarına ve transfer yollarına gerektiğinde su püskürtülecektir. Hafriyat toprağı taşıyan üstü açık kamyonların üzeri inşaat alanından ayrılmadan önce kapatılacaktır. Sık kullanılan ve uzun süreli nakliye yolları asfaltlanacaktır. Egzoz emisyonlarını en aza indirmek için iş makinelerinin ve kamyonların düzenli olarak bakımları yapılacaktır. Kamyonlar için hız sınırı uygulanacaktır. İnşaat aşamasında mümkün olduğunca 'düşük gürültülü' ekipman kullanılacak, gece çalışmasına izin verilmeyecektir.

Arazi Edinimi

Bitki örtüsüne, tarım arazilerine ve yapılarına, meralara, hayvancılık tesislerine zarar vermektan kaçınılacaktır. İnşaat faaliyetlerinin bölge halkının sosyal ve ekonomik yaşamını kısıtlamaması/engellememesi sağlanacaktır. Proje kapsamında herhangi bir kamulaştırma yapılmayacaktır.

Dilek, Öneri ve Şikayetler

Hem inşaat hem de işletme aşamasında Proje ile ilgili endişe, görüş, şikâyet ve önerilerinizi **Yüklenicilere inşaat sahalarına asacakları iletişim kanalları yolu ile** veya **İLBANK'a CİMER** veya aşağıda yer alan kanallar vasıtasıyla iletebilirsiniz. İletilen şikâyetler hassas bir şekilde ele alınacak ve mümkün olan en kısa zamanda (en fazla 15 iş günü içinde) çözölüp bilgi verilecektir.

İLBANK

Telefon: 0 312 508 79 79

e-posta: bilgiuidb@ilbank.gov.tr

Adres: Emniyet Mahallesi, Hipodrom Caddesi,
No:9/21, Yenimahalle, Ankara

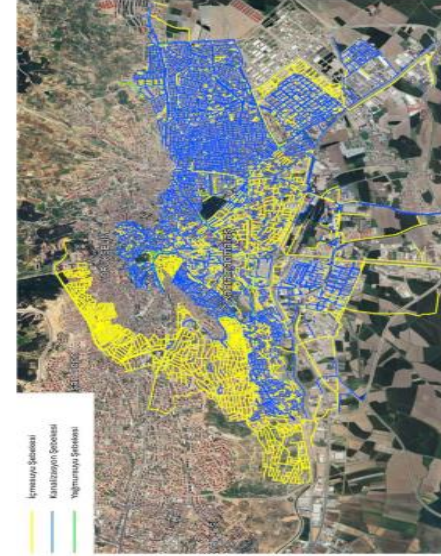
Web:

<https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgitedinmeuluslararası>

Halkın Katılımı Toplantıları

İLBANK tarafından Kahramanmaraş halkının ve projeden etkilenebilecek tarafların endişe, görüş, şikâyet ve önerilerini iletebileceği toplantılar düzenlenecektir. Toplantı duyuruları muhtarlıklara asılacaktır.

Projenin Amacı

"Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri İnşaat Projesi - Paket 2, 3, 4, 5, 6", **Dünya Bankası** tarafından finanse edilen "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında **İller Bankası A.Ş. (İLBANK)** tarafından yürütülecek alt projelerden biridir.

Bu proje ile Kahramanmaraş İlinin 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden hasar gören alt yapısının **iklime dayanıklı** olacak şekilde yeniden inşa edilmesi amaçlanmaktadır.

Dünya Bankası finansmanı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından hibe olarak sağlamaktadır. **İLBANK** ise hem Ankara'da bulunan Genel Müdürlük personeli hem de Kahramanmaraş ilçesinde görevlendireceği danışman personel ile projeyi etkili ve hızlı bir şekilde tamamlayacaktır.

Projenin inşaat faaliyetlerinin yaklaşık 30 ay süreceği öngörülmektedir.

Projenin Kapsamı

Proje kapsamında mevcut içmesuyu arıtma tesisi korunarak **yeni bir içmesuyu şebekesi**, atık su arıtma tesisi korunarak **yeni bir kanalizasyon şebekesi** ile mevcut durumda kanalizasyon şebekesi ile atık su ve yağmur suyunun ayrı toplanması sağlayacak **yeni bir yağmur suyu şebekesi** projesi olarak inşa edilecektir.

Özet olarak, proje kapsamında yaklaşık;

- 520 km içmesuyu şebekesi
- 450 km kanalizasyon şebekesi,
- 40 km yağmursuyu şebekesi,

inşa edilecektir.

Projenin Çevresel ve Sosyal Etkileri ve Alınması Planlanan Önlemler

Projenin inşaat aşamasında, diğer tüm inşaat işlerinde olduğu gibi şehir halkının karşılaşabileceği bazı geçici, kısa süreli olumsuz etkiler olabilecektir.

Dünya Bankası tarafından finanse edilen tüm projelerde olduğu gibi bu projede de ilçe halkının ve çevrenin bu etkilerden en az şekilde etkilenmesini sağlamak için **İLBANK** tarafından bir "**Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı**" oluşturulmuştur.

Burada kısaca bahsedilen plana aşağıdaki barkodu kullanarak, **İLBANK**'ın internet sitesinden de ulaşabilirsiniz.

<https://www.ilbank.gov.tr/uidb/turkiye-deprem-sonrasi-iyilestirme-ve-yeniden-imar-projesi/accordion/823>

Yüzey Sularının Korunması

Su kirliliği riskini en aza indirmek adına malzemelerin depolanması için belirlenmiş alanlar kullanılacak, inşaat sahalarında düzenli denetimler yapılacak, işçilere yönelik eğitimler düzenlenecek ve tortu tutucular yerleştirilecektir. Proje için herhangi bir yüzey suyu çekimi yapılmayacaktır. İnşaat faaliyetleri ve toz bastırma için su ihtiyacı mevcut belediye hattından sağlanacaktır.

Yeraltı Sularının Korunması

İnşaat işçileri ve ilgili personel, dökülmeye müdahale ve önleme tedbirleri konusunda düzenli olarak eğitilecektir. Sıvı malzemelerin depolandığı alanlara drenaj sistemleri dönecektir. Herhangi bir dökülme olması durumunda yeraltı suyunun kirlenmesini önlemek için sıvı malzemelerin depolandığı alanların drenaj sistemleri dökülme ve sızıntıların yağmur suyu sistemine ulaşmasını engelleyecek şekilde tasarlanacaktır.

Üst Toprağın Korunması

Kazı ve inşaat faaliyetleri başlamadan önce, üst toprak (bitki örtüsü, verimli toprak tabakası) ve alt toprağı ayırmak için sıyırma işlemi yapılacaktır. Üst ve alt toprak ayrı ayrı depolanacak ve bitkilendirme yoluyla uzun vadede olası erozyon ve çökme önlenecektir. Eğer kirlenmiş toprak oluşursa uygun lisanslı bir bertaraf sahasında bertaraf edilecektir.

Hafriyat ve Atık Yönetimi

Kazı çalışmalarından çıkarılan hafriyat malzemeleri Belediye tarafından izin verilen hafriyat depolama alanına taşınacaktır. Üst toprak ve hafriyat malzemesi burada ayrı ayrı depolanacak, uygun olması halinde, bu malzeme proje sahasında dolgu malzemesi olarak kullanılacaktır. Mümkün olduğunda, hammaddelerin geri kazanımı ve yeniden kullanımı yoluyla atık miktarının ve hammadde kullanımının en aza indirilmesine öncelik verilecektir. Atıkların geri dönüşümü, taşınması ve bertarafı lisanslı şirketler ve/veya ilgili belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

Kültürel Miras

Kazı çalışmaları sırasında arkeolojik kalıntılara rastlanması halinde, çalışmalar durdurulacak ve ilgili kurumlarla iletişime geçilecektir.

10.5. Ek-5- Şikayet Özetleri

Şikayet Kategorisi			Toplam					Raporlama Dönemi				
			Kayıtlı	Askıda olması *	Açık	15 gününden fazla açık	iş	Kayıtlı	Askıda olması *	Açık	15 gününden fazla açık	iş
Takdirler												
Sorguları												
İstekler												
Şikayetler ve Endişeler	Mühendislik	Yanlış mühendislik uygulaması/tasarım										
		Asfaltlamanın önceliklendirilmesi										
		İnşaat çalışmalarının yavaş ilerlemesi										
	Çevresel	Tehlikeli atıkların imhası										
		Tehlikeli olmayan atıkların imhası										
		Toz/Çamur										
		Habitat/kültürle korunan binalar üzerindeki etkiler										
		Gürültü										
		Koku										
		Rastgele yağma										
		Diğer sorunlar										
	Arazi ve Geçim	Yasadışı arazi edinimi										
		Geçim üzerindeki etkiler										
	Sosyal	Toplum sağlığı ve güvenliği										
		Kişisel varlıklara zarar verilmesi										
		Kamu hizmetlerinin aksaması										
		Estetik										
		Proje personelinin uygunsuz davranışları										
		İş sağlığı ve güvenliği										

	Çalışma saatleri									
	Diğer sorunlar									
TOPLAM										

10.6. Ek-6 - Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu İzin Kararı

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
GAZİANTEP KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO: 27.03.2025 -390
KARAR TARİHİ VE NO : 27.03.2025- 6953

TOPLANTI YERİ
GAZİANTEP

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, İsa Divanlı Mahallesi, sit dışında, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne (Maraş Evkaf İdaresi) ait, 1724 ada, 32 parselde yer alan, Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 06.12.1985 tarih ve 1629 sayılı kararı ile tescillenen, 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı Sarayaltı Camii'nin korunma alanı sınırlarında; "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisinin yenilenmesi talebine ilişkin; Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 05.03.2025 tarih ve 127058 sayılı yazısı ile 08.03.2025 tarih ve 127326 sayılı yazısı, Kurulumuzun 26.02.2025 tarih ve 6837 sayılı kararı, Kurul Müdürlüğü uzmanının 18.03.2025 tarih ve 3322693 sayılı raporu okundu, konunun ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, İsa Divanlı Mahallesi, sit dışında, mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne (Maraş Evkaf İdaresi) ait, 1724 ada, 32 parselde yer alan 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı Sarayaltı Camii'nin korunma alanı sınırlarında "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisi yenilenmesi talebinin; zorunlu altyapı olması nedeniyle kararımız eki krokideki belirtilen hatlarda KUDEB denetiminde yapılabileceğine (OLUMLU), çalışmalar sonrası hazırlanacak bilgi ve belgelerin Kurul Müdürlüğüne iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN
Mehmet Uğur BEYAZGÜL
imza

BAŞKAN YARDIMCISI
Fatih YILMAZ
imza

ÜYE
İsmet İPEK
imza

ÜYE
Elif YURTOĞLU
imza

ÜYE
Dr. Umut GÖRGÜLÜ
imza

ÜYE
Prof. Dr. Nida NAYCI
imza

ÜYE
Abdullah ÜDÜRGÜCÜ
Kahramanmaraş Büyükşehir
Belediyesi Temsilcisi
imza

ÜYE
Arzu ÖZAYDIN
Dulkadiroğlu Belediyesi
Temsilcisi
imza

ÜYE
Yahya DİLSİZÖĞLU
Gaziantep Vakıflar Bölge
Müdürlüğü Temsilcisi
imza

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
GAZİANTEP KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO: 06.03.2025 -387
KARAR TARİHİ VE NO : 06.03.2025- 6875

TOPLANTI YERİ
GAZİANTEP

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, Dulkadiroğlu, Şeyhadil, Namık Kemal, Bağlarbaşı ve Kanuni Mahalleleri, Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.01.2010 tarih ve 5729 sayılı kararı ile tescillenen I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Germanicia Antik Kenti sınırları içerisinde kalan alanlarda, "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisinin yenilenmesi talebine ilişkin; Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 11.02.2025 tarih ve 125016 sayılı yazısı ile 05.03.2025 tarih ve 127058 sayılı yazısı, Kahramanmaraş İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün 21.02.2025 tarih ve sayılı 64002534 yazısı, Kurul Müdürlüğü uzmanının 05.03.2025 tarih ve 3293755 sayılı dosya inceleme raporu okundu, konunun ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, Dulkadiroğlu, Şeyhadil, Namık Kemal, Bağlarbaşı ve Kanuni Mahalleleri, I., II. ve III. Derece Arkeolojik Sit Germanicia Antik Kenti sınırlarında "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisinin yenilenmesi talebinin; Germanicia Antik Kenti I. ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanı içinde kalan kısımda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararı ve Germanicia Antik Kenti III. Derece Arkeolojik Sit Alanı içinde kalan kısımda ise Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Koşulları doğrultusunda, kararımız eki krokide belirtilen alanlarda Müzesi denetiminde yapılmasının uygun olduğuna (OLUMLU), kazı çalışmalarının Müzesinin uygun göreceği yöntemle yapılmasına, çalışmalar sonrası hazırlanacak bilgi ve belgelerin Kurul Müdürlüğüne iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN
Mehmet Uğur BEYAZGÜL
imza

BAŞKAN YARDIMCISI
Fatih YILMAZ
BULUNMADI

ÜYE
İsmet İPEK
imza

ÜYE
Elif YURTOĞLU
imza

ÜYE
Dr. Umut GÖRGÜLÜ
imza

ÜYE
Prof. Dr. Nida NAYCI
imza

ÜYE
Abdullah ÜDÜRGÜCÜ
Kahramanmaraş Büyükşehir
Belediyesi Temsilcisi
imza

ÜYE
Arzu ÖZAYDIN
Dulkadiroğlu Belediyesi
Temsilcisi
imza

ÜYE
Safnaz ACIPAYAM
Kahramanmaraş Müze
Müdürü
imza

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
GAZİANTEP KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO: 06.03.2025 -387
KARAR TARİHİ VE NO : 06.03.2025- 6876

TOPLANTI YERİ
GAZİANTEP

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, Ekmekçi Mahallesi, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Kentsel Sit Alanı ve Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisindeki, mülkiyeti hazineye ait, 684 ada, 39 parselde yer alan, Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 01.06.1989 tarih 355 sayılı kararı ile tescillenen I. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı Kahramanmaraş Kalesi sınırlarında, "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisinin yenilenmesi talebine ilişkin; Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 11.02.2025 tarih ve 125016 sayılı yazısı ile 05.03.2025 tarih ve 127058 sayılı yazısı, Kurul Müdürlüğü uzmanının 05.03.2025 tarih ve 3293797 sayılı raporu okundu, konunun ekleri ve işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Kahramanmaraş ili, Dulkadiroğlu ilçesi, Ekmekçi Mahallesi, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Kentsel Sit Alanı ve Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisindeki, mülkiyeti hazineye ait, 684 ada, 39 parseldeki I. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı Kahramanmaraş Kalesi sınırları içerisinde "Türkiye: Deprem İyileştirme ve Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRP)" kapsamında atık su, içme suyu ve yağmur suyu altyapı tesisi yenilenmesi talebinin; zorunlu altyapı olması nedeniyle kararımız eki krokideki I. Derece Arkeolojik Sit sınırları içerisinde kalan alanlarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararı hükümleri doğrultusunda Müzesi denetiminde; kentsel sit alanında kalan kısımda ise Koruma Amaçlı İmar Planı hükümleri doğrultusunda KUDEB denetiminde yapılmasının uygun olduğuna (OLUMLU), çalışmalar sonrası kullanılacak bilgi ve belgelerin Kurul Müdürlüğüne iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN
Mehmet Uğur BEYAZGÜL
imza

BAŞKAN YARDIMCISI
Fatih YILMAZ
BULUNMADI

ÜYE
İsmet İPEK
imza

ÜYE
Elif YURTOĞLU
imza

ÜYE
Dr. Umut GÖRGÜLÜ
imza

ÜYE
Prof. Dr. Nida NAYCI
imza

ÜYE
Abdullah ÜDÜRGÜCÜ
Kahramanmaraş Büyükşehir
Belediyesi Temsilcisi
imza

ÜYE
Arzu ÖZAYDIN
Dulkadiroğlu Belediyesi
Temsilcisi
imza

ÜYE
Safınaz ACIPAYAM
Kahramanmaraş Müze
Müdürü
imza

10.7. Ek-7- Çevresel ve Sosyal Tarama Formu

Alt Proje Detayları

Alt proje başlığı	KMARAS-TERRP-W5-4 / Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi İnşaatı – Kısım 4
Alt Proje Konumu	KMARAS-TERRP-W5-4 /Kısım 4 (Dulkadiroğlu ve Onikişubat Merkez Mahalleleri)
Bölgesel Sorumlu Birim	ILBANK Gaziantep Bölge Müdürlüğü
Tahmini Maliyet	-
Başlangıç/Bitiş Tarihi	2025-2028 (KSS Dahil.)
Alt Projenin Kısa Tanımı	Dünya Bankası'nın (DB) Şubat 2023 depremlerinin ardından Türkiye Hükümeti'ne (TH) sağladığı daha geniş kapsamlı destek paketinin bir parçası olarak, Türkiye Deprem Sonrası İyileştirme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) kurtarma ve yeniden inşa çabalarını desteklemek için gereken büyük finansmanın bir kısmını sağlayacaktır. Su şebekesi ve kanalizasyon boru hatlarındaki hasarlar nedeniyle, su temini ve atık su tahliyesinde ciddi sorunlar yaşanma olasılığı ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak, hasar gören sistemlerin kurtarılması ve yeniden inşası için belediye altyapısına acil müdahaleler gerekmektedir. Proje, Kahramanmaraş'ta hasar gören su temini, atık su ve yağmur suyu tesislerinin yeniden inşası ve rehabilitasyonu başta olmak üzere temel belediye hizmetlerine erişimin yeniden sağlanmasını amaçlamaktadır. İnşaatın yapılacağı mahalleler ise; Onikişubat İlçesinin Barbaros, Gayberli, Şazibey, Hacı Bayram Veli, Hayrullah, Dumlupınar Mahalleleri ile Dulkadiroğlu İlçesinin İsmet Paşa, Yeni Şehir, Egemenlik, Bahçelievler, Menderes, Mehmet Akif Mahalleleridir. Sözleşme aşağıdakilerin inşasını içermektedir: • Çapları 200 mm ile 800 mm arasında değişen 121 km kanalizasyon hattı • Çapları 400 mm - 1400 mm arasında değişen beton/betonarme borular ve çok boyutlu menfezlerle yaklaşık 13 km yağmursuyu hattı ve yağmursuyu, • Çapları 110 mm ile 400 mm arasında değişen yaklaşık 115.km içmesuyu hattı Bu belge, alt projenin Çevresel ve Sosyal (Ç&S) risk sınıflandırmasının belirlenmesi ve PIU tarafından hazırlanacak ilgili sahaya özgü Ç&S değerlendirme ve yönetim planları ile, gerekirse, Dünya Bankası'nın 2016 Çevresel ve Sosyal Çerçeve (ESF) belgesinin Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi hakkındaki Çevresel ve Sosyal Standart (ESS) 1'e göre yüklenici tarafından hazırlanacak yönetim planlarına odaklanmaktadır. Danışman (E&S) ekibi, temel veri toplama amacıyla 30 Nisan 2024 tarihinde bir saha ziyareti gerçekleştirmiştir. Danışman E&S Ekibi, KASKİ uzmanlarıyla işbirliği içinde bir tarama anketi hazırlamıştır.

Çevresel ve Sosyal Tarama Anketi

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
ÇSS1			
1. Alt proje, "Uygun Olmayan Faaliyetler" ve hariç tutulmayı tetikleyen, hassas ve benzeri görülmemiş önemli olumsuz çevresel ve sosyal etkiler yaratma olasılığı var mı?		X	Hayır. Alt proje, TERRP'nin ÇSYÇ'sinde Tablo 11 ve Ek-7'de tanımlanan önemli olumsuz Ç&S etkilerine yol açması muhtemel değildir. Alt proje, tasarımında iklim ve afet direnci önlemlerini içeren kanalizasyon, yağmur suyu ve içme suyu altyapısının inşasına odaklanmaktadır ve öngörülebilir, yönetilebilir/azaltılabilir, çoğunlukla geri

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
			döndürülebilir, kısa vadeli ve çoğunlukla alt proje alanı ve çevresiyle sınırlı Ç&S etkileri olacaktır.
2. Alt proje, yeni göletler, atık su kanalizasyon sistemleri, atık su arıtma sistemleri, katı atık yönetim sistemleri, barınaklar, yollar, toplum merkezleri, okullar, köprüler ve iskelelerin inşasını içeriyor mu?		X	Alt proje bileşenleri, mevcut altyapının hasar gördüğü alanda inşa edilecektir.
3. Alt proje, yeraltı su kuyuları, tuvaletler, duşlar/yıkama tesisleri veya barınaklar gibi küçük ölçekli altyapıların yenilenmesi veya rehabilitasyonunu içeriyor mu?	X		Alt projelerin kapsamı, depremden zarar gören bölgedeki su ve sanitasyon sisteminin yenilenmesi ve rehabilite edilmesidir.
4. İnşaat veya yenileme çalışmaları için yeni ocak veya taş ocakları açılması gerekecek mi?		X	Mevcut ocak ve taş ocakları yeterli olduğundan, yeni ocak veya taş ocakları açılmayacaktır.
ÇSS2			
5. Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı ya da sömürücü çalışma biçimlerini içeren mal ve ekipman kullanımını içeriyor mu?		X	Hayır. Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı ya da sömürücü çalışma biçimlerini içeren herhangi bir mal ve ekipmanın kullanımını içermez. Tedarik zincirindeki işgücü ve çalışma koşullarının ÇSS2 ile uyumlu olması, mal ve ekipman alımı için ihale ve sözleşme belgeleri aracılığıyla sağlanacaktır.
6. Alt proje, doğrudan, sözleşmeli ve/veya birincil tedarik işçileri dahil olmak üzere işgücü alımını içeriyor mu?	X		Evet. İşgücü, doğrudan, sözleşmeli ve birincil tedarik işçilerini içermektedir. Ayrıca, mümkün olduğunca yakın yerleşim yerlerinden yerel istihdam öncelikli olacaktır. TERRP için hazırlanan proje düzeyinde İYP uygulanacaktır. Buna göre, yükleniciler İşgücü Yönetim Planı (İY Planı) hazırlayacak ve çalışmaların süresi boyunca bunu uygulayacaktır.
7. Çalışanlar, işleriyle ilgili potansiyel riskler ve tehlikelerle bağlantılı olarak KKD'ye ihtiyaç duyarlar mı?	X		İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri doğrultusunda, proje uygulama süreçlerinde KKD kullanılacaktır.
8. Proje inşaatında çalışan kadınların erkeklerle kıyasla daha az ücret alması riski var mı?		X	Hayır. Konuyla ilgili herhangi bir risk öngörülmemektedir. İşe alım ve maaşlar İş Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak yapılacaktır/ödeneyecektir. Belgeler ve mali işlemler danışmanın HSE uzmanları tarafından denetlenecektir.
9. Proje, özel durumları nedeniyle dezavantajlı veya savunmasız durumda olabilecek bireyler veya gruplar üzerinde herhangi bir risk ve etkiye yol açıyor mu? ²		X	Evet. İnşaat çalışmaları sırasında bazı yollar kapatılacaktır. Çocuklar, yaşlılar, engelliler gibi savunmasız/dezavantajlı bireyler veya gruplar, yol geçişleri konusunda farklı gereksinimlere sahip olabilir. Azaltıcı önlemler, alt projeye özgü ÇSYP'de tanımlanacak, Yüklenicinin ÇSYP'sinde ayrıntılı olarak belirtilecek ve Yüklenici tarafından uygulanacaktır.

² “Dezavantajlı veya savunmasız” terimi, örneğin yaş, cinsiyet, etnik köken, din, fiziksel, zihinsel veya diğer engeller, sosyal, medeni veya sağlık durumu, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, ekonomik dezavantajlar veya etnik köken statüsü ve/veya benzersiz doğal kaynaklara bağımlılık gibi nedenlerle, proje etkilerinden olumsuz etkilenme olasılığı daha yüksek olan ve/veya projenin faydalarından yararlanma konusunda diğerlerine göre daha sınırlı olan bireyleri veya grupları ifade eder.

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
ÇSS3			
10. Proje, toprakları, bitki örtüsünü, nehirleri, akarsuları veya yeraltı sularını olumsuz etkileyebilecek katı veya sıvı atıklar üretme olasılığı var mı?	X		Alt projenin inşaatı sırasında atık oluşumu beklenmektedir. Ulusal düzenlemeler ve uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanacak ESMP ve alt yönetim planlarının uygulanmasıyla atık oluşumunun olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi beklenmektedir. Etkiler hafifletilebilir ve geçici olacaktır.
11. İnşaat çalışmalarının herhangi birinde asbest veya diğer tehlikeli maddelerin kaldırılması söz konusu mu?		X	Bu tarama çalışmasının sonucunda, mevcut şebekeden kalan asbest altyapı şebekeleri olabileceği öngörülmektedir. Mevcut altyapının sökülmesi veya kaldırılması alt projenin kapsamı dahilinde değildir. Bu nedenle, asbest atığı oluşması beklenmemektedir. Kazı çalışmaları sırasında başka bir hattan gelen asbest boru ile karşılaşılması durumunda, bu boru gömülü bırakılacak ve ulusal iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı uygulanacaktır.
12. Çalışmalar hava ve/veya su kalitesine önemli olumsuz etkiler yaratma olasılığı var mı?		X	Faaliyetlerin, çoğunlukla toz ve egzoz emisyonları nedeniyle hava kalitesine risk oluşturmaları beklenmektedir. Ancak, bunlar öngörülebilir ve geçici olup, kontrol önlemlerinin uygulanmasıyla kolayca azaltılabilir; bu nedenle riskin önemli olmadığı değerlendirilmektedir. Sızıntı kazası meydana gelmesi ve müdahale edilmemesi durumunda su kalitesi kirlenebilir. Ancak, ÇSYP'de hafifletici önlemler tanımlanacaktır.
13. Faaliyet, çevresel etkileri önlemek için yetersiz olan mevcut altyapıya (örneğin deşarj noktaları) dayanıyor mu?		X	Deprem, mevcut altyapıya zarar vermiştir. Mevcut arıtma tesisi giriş suyu parametrelerine göre, mevcut kanalizasyon sisteminde çatlaklar olduğu tespit edilmiştir. Bu sorun, mevcut hatların yenilenmesi ile çözülecektir. Projenin bağlanacağı mevcut atık su arıtma tesisi, AB, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve KASKI'nin ortak finansmanı ile inşa edilmiş olup, 2017 yılından beri faaliyettedir. Arıtma tesisinin kapasitesi 92.363 m3/gün (823.475 kişiye eşdeğer nüfus) olup, "Kahramanmaraş Merkez İçmesuyu, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekesi Projesi - Kısım 4" kapsamında inşa edilecek kanalizasyon şebekesi, mevcut şebekenin bulunduğu yere inşa edilecek ve herhangi bir genişletme önerilmemektedir. Bu nedenle, mevcut arıtma tesisine ek akış deşarj edilmeyecektir. Sonuç olarak, mevcut arıtma tesisinin kapasitesi yeterli olacaktır. Alt proje sistemine su sağlayacak içme suyu arıtma tesisinin kapasitesi şu anda yeterlidir. KASKI, arıtma tesisinin kapasitesini artırmayı planlamaktadır. Ayrıca, su kayıpları azalacak ve bu da mevcut arıtma tesisi için olumlu bir etki yaratacaktır
ÇSS4			
15. Toplumun bulaşıcı hastalıklara (COVID-19, HIV/AIDS, sıtma gibi) maruz kalma riskinde artış veya trafik kazaları riskinde artış var mı?		X	Proje faaliyetleri sonucunda toplumun bulaşıcı hastalıklara (COVID-19, HIV/AIDS, Sıtma gibi) maruz kalma riskinde artış beklenmemektedir. Herhangi bir kaza durumunda

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
			(örneğin atık su sızıntısı), riskleri azaltmak için toplum sağlığı ve güvenliği planı uygulanacaktır. İnşaat faaliyetleri sırasında artan trafik nedeniyle kaza riski artabilir. Kazalar, ÇSYP ve alt yönetim planında geliştirilecek hafifletme önlemleri alınarak önlenecektir.
16. Topluluk dışından işçi akını bekleniyor mu? İşçilerin topluluğun sağlık hizmetlerini kullanması bekleniyor mu? Mevcut topluluk hizmetleri (su, elektrik, sağlık, rekreasyon, diğerleri?) üzerinde baskı yaratacaklar mı?	X		İnşaat faaliyetleri sırasında yerel topluluk dışından işçi alımı yapılması beklenmektedir. Proje çalışanları da yerel topluluğun sağlık hizmetlerinden yararlanacaklardır, ancak bu, sağlık sistemini olumsuz yönde etkileyecek ölçüde olmayacaktır. Mevcut topluluk hizmetleri (su, elektrik, sağlık, rekreasyon, diğerleri) olumsuz yönde etkilenmeyecektir
17. Proje çalışmaları sonucunda CSİ/CT'nin artma riski var mı?	X		Bazı dış işgücü istihdam edileceğinden CSİ/CT ile ilgili risklerde artış olabilir. Tüm alt proje ve saha personeli için bir Davranış Kuralları uygulanacak ve proje personeli için bir şikayet mekanizması oluşturulacaktır. Danışman, sahadaki tüm personele cinsiyet eşitliği, CSİ/CT ve Davranış Kuralları konusunda eğitimler verecektir. Proje düzeyinde İYP hazırlanmış olup uygulanacaktır. Ayrıca, Sosyal Uzmanlar alt projenin yaşam döngüsü boyunca yerel toplumu yakından izleyecek ve onlarla irtibat halinde olacaktır. PKP'nin bir parçası olarak, öneri ve şikayetlerin alınmasını ve çözülmesini kolaylaştırmak için bir ŞM kurulacaktır.
18. Okullar, sağlık klinikleri ve camiler gibi kamu tesisleri inşaatlardan olumsuz etkilenir mi?	X		Okullar, sağlık merkezleri ve camiler gibi kamu tesislerinin inşaat çalışmalarından olumsuz etkilenmesi beklenmektedir. Kazı çalışmaları sırasında bu tesislere erişim geçici olarak kısıtlanabilir. Bu etkiler, ÇSYP ve alt yönetim planında belirlenecek hafifletici önlemlerle önlenerek veya en aza indirilecektir.
ÇSS5			
19. Alt proje, gönülsüz arazi istimlakini içeriyor mu?		X	Proje faaliyetleri, İmar Kanunu'nun 15. maddesi uyarınca imar yolları olarak nitelendirilen alanlarda yürütülecektir. Bu yollar belediyenin sorumluluğundadır. Parselasyon sürecinin tamamlanmaması nedeniyle beklenmedik bir sorunla karşılaşılması halinde, YYP uyarınca kamulaştırma süreçlerinin izlenmesi gerekebilir.
20. Alt proje, insanların fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilmesini içeriyor mu?		X	Proje sadece karayollarında uygulanacağı için yerel halkın yerinden edilmesi veya taşınması gerekmemektedir.
ÇSS6			
21. Alt proje, doğrudan veya dolaylı olarak kritik doğal habitatlarda önemli kayıplara veya bozulmalara neden olma potansiyeli olan veya doğal habitatlar üzerinde olumsuz		X	Kazı çalışmaları mevcut belediye yollarında gerçekleştirilecektir. En yakın doğa koruma alanı, proje alanından yaklaşık 9 km uzaklıkta bulunan Kapıçam Doğa Parkı'dır. Bu nedenle, doğal habitat üzerinde doğrudan veya dolaylı olumsuz bir etki söz konusu değildir

Sorular	Cevap		Sonraki Adım
	Evet	Hayır	
etkilere yol açabilecek faaliyetler içeriyor mu?			
22. Proje, kritik öneme sahip olmayan doğal habitatların dönüştürülmesini veya bozulmasını içerecek mi?		X	Alt proje şehir merkezinde uygulanacak ve kritik öneme sahip doğal habitat bulunmamaktadır.
23. Bu faaliyet, iç kesimlerdeki doğal bitki örtüsü dahil olmak üzere ağaçların kesilmesini gerektirecek mi?		X	Alt proje faaliyetleri, ağaçların kesilmesi veya bitki örtüsünün kaybına yol açacak herhangi bir çalışmayı içermemektedir.
24. Önemli ekosistemler üzerinde (özellikle nadir, tehdit altındaki veya nesli tükenmekte olan flora ve fauna türlerini barındıranlar) önemli bir etki olacak mı?		X	Alt proje, yerleşim bölgesinde uygulanacağı için ekosistem üzerinde herhangi bir etkisi olmayacaktır.
ÇSS8			
25. Alt proje, hassas bir alanın (tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli bir alan) veya tesisin içinde veya yakınında mı yer alacak?	X		Proje alanında Dulkadiroğlu İlçesi, İsa Divanlı Mahallesi, 1724 ada, 32 parselde yer alan Sarayaltı Mescidi isimli kültürel miras alanı bulunmaktadır. Cami 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. İkinci olarak, Dulkadiroğlu İlçesi, Ekmekçi Mahallesi, 1684 ada, 39 parselde bulunan Kahramanmaraş Kalesi proje alanına çok yakındır. Kale aynı zamanda 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. Son olarak, Germancia Antik Kenti de 1., 2. ve 3. derece arkeolojik sit alanlarını içeren proje alanı üzerinde yer almaktadır. Antik Kent, Dulkadiroğlu İlçesi Şeyhadil, Namık Kemal, Bağlarbaşı ve Kanuni Mahalleleri üzerinde yer almaktadır. Kazı çalışmaları sırasında beklenmedik bir tesadüfi bulgu olması durumunda, ÇSYP'ye eklenecek bir tesadüfi bulgu prosedürü yüklenici tarafından uygulanacaktır. Yetkili "Kahramanmaraş Müze Müdürlüğü" bilgilendirilecektir.
26. Yerel topluluklar için manevi değeri olan binaların, kutsal ağaçların veya nesnelerin (örneğin anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında mı bulunuyor veya bu bölgelerin yakınında kazı çalışmaları mı gerekiyor?	X		Alt proje inşaat faaliyetleri, kutsal binaların veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin camiler, mezarlar, mezarlıklar vb.) yakınında çalışmalar içerebilir. Bu yapıların yerleri önceden belirlenecek ve işçilere bilgi verilecektir. Bu, hasarın önlenmesine yardımcı olacaktır.

3. Çevresel Tarama Özeti

ÇSYÇ Ek 7 Hariç Tutulanlar Listesi ile ilgili herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.

Proje faaliyetleri, 'Uygun Olmayan Faaliyetler' ve hariç tutmayı tetikleyen önemli olumsuz Ç&S etkilerine sahip değildir.

KMARAS-TERRP-W5-4 / Kısım 4 projesi için yapılan tarama çalışması sonucunda Ç&S risk seviyesi "Orta" olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, proje ÇSYÇ'sine uygun olarak özelleştirilmiş ÇSYP geliştirilecektir.

ÇSS1: Ç&S Risklerinin ve Etkilerinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi;

Projenin inşaatı ve işletimi sırasında atık oluşumu beklenmektedir. İlgili risk geçici ve sahaya özgüdür. Atık oluşumunun olumsuz etkileri, ulusal mevzuat, İyî uluslararası endüstri uygulamaları ilkeleri ve Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları ile Dünya Bankası Grubu (DBG) Genel ve Sektöre Özel Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Kılavuzları uygulanarak en aza indirilecektir. Gerekliliklerin farklı olduğu durumlarda, Proje şartnamesinde daha katı olan uygulanacaktır. Atıklar, Y-ÇSYP'nin alt planları ve projenin ilerleyen aşamalarında hazırlanacak atık yönetim planı kapsamında yönetilecektir.

Proje, mevcut altyapı şebekelerinin rehabilitasyonudur. İnşaat çalışmaları sırasında kazı ve geri dolgu işleri yapılacaktır. Bu faaliyetler doğrusal bir yol üzerinde kısa bir süre içinde ilerleyecektir. Bu nedenle, hava kalitesi üzerindeki etkiler geçici ve yerel olacaktır. Kazı çalışmaları yeraltı kaynaklarını etkileyecek kadar derin olmayacaktır. Etki azaltma önlemleri ile etkiler en aza indirilecektir.

Mevcut şebekede asbest altyapısı olabilir. Ancak, mevcut altyapının sökülmesi veya kaldırılması alt proje kapsamında değildir. Bu nedenle asbest atık oluşumu beklenmemektedir.

ÇSS2: İşgücü ve Çalışma Koşulları;

Proje faaliyetleri zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı veya sömürücü çalışma biçimlerini veya bunları içeren mal ve ekipman kullanımını içermez. Alt proje inşaat işleri yüklenicileri kapsayacaktır. Ayrıca, yakın yerleşim yerlerinden yerel işe alımlara mümkün olduğunca öncelik verilecektir. İYP, inşaat aşaması başlamadan önce hazırlanacaktır.

İşe alım ve maaşlar iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliklerine uygun olarak yapılacaktır. Belgeler ve mali süreçler ÇGS uzmanları tarafından denetlenecektir. Herhangi bir olumsuz etki beklenmemektedir. İş sağlığı ve güvenliği ilkelerine uygun olarak, proje uygulama süreçlerinde KKD kullanılacaktır.

Alt projenin uygulanması sırasında, DB'nin ÇSS2'sine göre İSG uzmanı tarafından düzenli olarak denetlenecektir.

Bazı dış işgücü işe alınacağından, SÇD/SH ile ilgili risklerde artış olabilir. Tüm alt proje ve saha personeli için bir Davranış Kuralları uygulanacak ve proje personeli için bir şikayet mekanizması kurulacaktır. Danışman tarafından sahadaki tüm personele cinsiyet eşitliği, CSI/CT ve Davranış Kuralları hakkında eğitimler verilecektir. Proje düzeyinde ÇYP hazırlanacak ve uygulanacaktır. Buna ek olarak, yüklenicinin ve danışmanın Sosyal Uzmanları, alt proje yaşam döngüsü boyunca yerel toplumu yakından izleyecek ve onlarla irtibat kuracaktır. PKP'nin bir parçası olarak, öneri ve şikayetlerin alınmasını ve çözülmesini kolaylaştırmak için bir ŞM kurulacaktır.

ÇSS3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Yönetimi.

Faaliyetler hava ve su kalitesini etkileyebilir. İlgili risk geçicidir ve ÇSYP'de tanımlanan etki azaltma önlemlerinin uygulanmasıyla kolayca yönetilebilir.

Atık su, atık su arıtma tesisine aktarılacaktır.

Proje, üretilen katı ve sıvı atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesini ve çevre kirliliğinin en aza indirilmesini sağlayacak bir Atık Yönetim Planı içermektedir. Ayrıca proje, çevresel çıktıları etkin bir şekilde yönetmek için atık su arıtma tesisi gibi mevcut altyapıdan yararlanmakta ve böylece potansiyel toprak, bitki örtüsü, nehir veya yeraltı suyu etkilerini en aza indirmektedir.

Faaliyetlerin çoğunlukla toz ve egzoz emisyonları nedeniyle hava kalitesi üzerinde bir risk oluşturması beklenmektedir. Ancak, bunlar öngörülebilir ve geçicidir ve kontrol önlemlerinin uygulanmasıyla kolayca azaltılabilir; bu nedenle risk önemli değil olarak değerlendirilmiştir. Bir dökülme durumunda su kalitesi kirlenebilir ve müdahale edilmeyebilir. Ancak, etki azaltma önlemleri ÇSYP'de tanımlanacaktır.

ÇSS4: Toplum Sağlığı ve Güvenliği;

İnşaat faaliyetleri sırasında yerel topluluk dışından işçi alımı beklenmektedir. Proje çalışanları yerel halkın sağlık hizmetlerinden de yararlanacaktır, ancak bu durum sağlık sistemini olumsuz etkileyecek boyutta olmayacaktır. Mevcut toplum hizmetleri (su, elektrik, sağlık, rekreasyon, diğerleri) olumsuz etkilenmeyecektir. İnşaat faaliyetleri sırasında artan trafik nedeniyle kaza riski artabilir. Kazalar, ÇSYP'nin ilgili alt planında belirlenen hafifletici önlemler alınarak önlenecektir.

Bazı harici işçiler istihdam edileceğinden, CSİ/CT ile ilgili risklerde artış olabilir. Tüm alt proje ve saha personeli için bir Davranış Kuralları uygulanacaktır. Cinsiyet eşitliği, CSİ/CT ve Davranış Kuralları ile ilgili eğitimler Danışman tarafından sahadaki tüm personele verilecektir. Proje düzeyinde ÇYP hazırlanmıştır ve uygulanacaktır. Ayrıca, danışman ve yüklenicinin Sosyal Uzmanları, alt proje yaşam döngüsü boyunca yerel toplumu yakından izleyecek ve onlarla irtibat halinde olacaktır. PKP'nin bir parçası olarak, öneri ve şikayetlerin alınmasını ve çözülmesini kolaylaştırmak için bir GM kurulacaktır.

ÇSS5: Arazi Edinimi, Arazi Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim;

İnşaat ve işletme sırasında kişilerin taşınması veya iş/ticari/yaşam faaliyetlerinin kapatılması söz konusu olmayacaktır.

Proje faaliyetleri, İmar Kanunu'nun 15. Maddesi uyarınca imar yolu olarak nitelendirilen alanlarda gerçekleştirilecektir. Bu yollar belediyenin sorumluluğu altındadır. Tamamlanmamış parsellasyon süreci nedeniyle beklenmedik bir sorunla karşılaşırsa, Yeniden Yerleşim Planında belirlendiği gibi kamulaştırma süreçleri takip edilecektir.

ÇSS6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi;

Kazı çalışmaları şehir merkezindeki mevcut belediye yolları üzerinde yapılacaktır. Bu nedenle, doğal yaşam alanı üzerinde doğrudan veya dolaylı olumsuz bir etki söz konusu değildir. Proje faaliyetleri ağaç kesimi veya bitki örtüsü kaybına yol açacak herhangi bir çalışma içermemektedir.

ÇSS8: Kültürel Miras;

Proje alanında Dulkadiroğlu İlçesi, İsa Divanlı Mahallesi, 1724 ada, 32 parselde yer alan Sarayaltı Mescidi isimli kültürel miras alanı bulunmaktadır. Cami 1. grup tescilli taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. İkinci olarak, Dulkadiroğlu İlçesi, Ekmekçi Mahallesi, 1684 ada, 39 parselde bulunan Kahramanmaraş Kalesi proje alanına çok yakındır. Kale aynı zamanda 1. grup tescilli

taşınmaz kültür varlığı olarak belirlenmiştir. Son olarak, Germancia Antik Kenti de 1., 2. ve 3. derece arkeolojik sit alanlarını içeren proje alanı üzerinde yer almaktadır. Antik Kent, Dulkadiroğu İlçesi Şeyhadil, Namık Kemal, Bağlarbaşı ve Kanuni Mahalleleri üzerinde yer almaktadır. Kazı çalışmaları sırasında beklenmedik bir tesadüfi bulgu olması durumunda, ÇSYP'ye eklenecek bir tesadüfi bulgu prosedürü yüklenici tarafından uygulanacaktır. Yetkili “Kahramanmaraş Müze Müdürlüğü” bilgilendirilecektir.

Ayrıca, kazı çalışmaları sırasında beklenmedik bir tesadüfi bulgu olması durumunda, ÇSYP'ye eklenecek bir tesadüfi bulgu prosedürü yüklenici tarafından uygulanacaktır. Yetkili “Kahramanmaraş Müze Müdürlüğü” bilgilendirilecektir.

Alt proje inşaat faaliyetleri, kutsal yapıların veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin camiler, türbeler, mezarlıklar vb.) yakın çevresindeki çalışmaları içerebilir. Bu yapıların yerleri ÇSYP'de önceden belirlenecek ve işçiler bilgilendirilecektir. Bu, hasarı önlemeye yardımcı olacaktır.

KMARAS-TERRP-W5-4 / Kısım 4 projesi için yapılan bu tarama çalışması sonucunda Ç&S risk seviyesi “Orta” olarak belirlenmiştir.

Bu nedenle, ÇSYP, proje ÇSYÇ'sine uygun olarak hazırlanacaktır. ÇSYP ihale dokümanlarına dahil edilecektir.

Proje Kategorizasyonu ve ÇSÇ Araçları İhtiyacı, Gözetim	
Proje Kategorisi	☐ Düşük ☒ Orta ☐ Önemli ☐ Yüksek
Temel Nedenler	Alt Projenin kazı, kanalizasyon ve montaj işleri ile ilgili inşaat faaliyetleri nedeniyle ilgili etki azaltıcı önlemlerle tersine çevrilebilecek veya hafifletilebilecek orta düzeyde çevresel ve sosyal etkilere sahip olması beklenmektedir. Alt Proje alanı yakınında yaşayan insanların günlük yaşamları üzerinde geri dönüşü olmayan etkiler olmayacağı öngörülmektedir.
Gerekli Koruma Araçları	☐ ÇSED ve ÇSYP ☒ ÇSYP (Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı) ☐ PKP (Paydaş Katılım Planı) ☐ YYP (Yeniden Yerleşim Planı) ☐ İY Planı (İşgücü Yönetim Planı) ☐ GDSDR (Geriye Dönük Sosyal Denetim Raporu)